

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

FELHÍVÁS
A vietnami nép nemzeti ügyéért és függetlenségéért vívott harca új szakaszba lépett, amelyet — az emberiség békéjéért és becsületéért is védelmező — vietnami osztály-testvéreink katonai és politikai sikerei jellemznek. Az amerikai imperialisták vietnami agressziójára, háborús politikájára vereség vár. Az egész világon erősödk és szélesedik a vietnami nép iránt megnyilvánuló szolidaritási mozgalom, s egyre újabb erők csatlakoznak az amerikai agresszió elleni világméretű küzdelemhez.

A magyar szakszervezetek s köztük a Postások Szakszervezete is, a szervezett postás dolgozók, az amerikai imperialisták agressziójának kezdete óta támogatják a vietnami nép igazságos és hősi harcát. A postás dolgozók is szüntelenül tanuléit adják mélyszégyes együttérzésüknek, testvéri szolidaritásuknak. Postás fiatalok és öregek önkéntes munkafelajánlásokkal, pénzdományokkal, véradással és más módon bizonyítják testvéri segíteni akarásukat.

A Postások Szakszervezete Elnöksége köszönetét fejezi ki minden postás dolgozónak a vietnami népnek eddig nyújtott politikai, erkölcsi és anyagi támogatásáért. A Szakszervezet Világszövetség Főtanácsának Moszkvában április 8—10 között megtartott rendkívüli ülése a hős vietnami nép mellett szolidaritás fontos állomása volt. A világ 77 országából megjelent, a szervezett dolgozók millióit képviselő, különböző politikai irányzatú szakszervezetek küldötteinek egyhangúlag elfogadott felhívása a világ dolgozóit és szervezett munkásait Vietnam hős népének segítségére, a szolidaritás erősítésére szólítja fel.

A Postások Szakszervezete Elnöksége. — A Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnökségének felhívása nyomán — felhívja a szervezett postás dolgozókat, hogy a munkaszolidaritás hagyományainak szellemében, a hazánkban már folyó akció keretében fokozzák politikai, erkölcsi és anyagi szolidaritásukat. Ennek kifejezéséül önkéntes pénzdományaikkal, munkafelajánlásokkal járuljanak hozzá ahhoz, a — július 20-ig, a Genfi Egyezménynek évfordulóig tartó — világméretű gyűjtéshez, amelyre a Főtanács felhívott.

Fejezzék ki tiszteletüket azzal is, hogy az üzemekben újabb szocialista brigádokat neveznek el hazájuk függetlenségéért, a népi boldogságért életüket áldozó vietnami hősről.

A postás dolgozók proletárinternacionálisa kötelezettségüknek tartják, hogy a jövőben is — hazánk és a világ dolgozóival együtt — anyagi és erkölcsi támogatásban részesítsék vietnami testvéreinket.

Éltéljék és leleplezzék az amerikai imperialisták bünyös vietnami agresszióját. Követeljék, hogy haladéktalanul vonuljanak ki Vietnamból, szüntessék be a Vietnami Demokratikus Köztársaság bombázását.

Amerikaiak, távozzatok Vietnamból! Vietnam a vietnamiaké!

POSTÁSOK SZAKSZERVEZETE
ELNÖKSÉGE

Mérlegben az élet- és munkakörülmények

Ülésezett a központi vezetőség

Szakszervezetünk elnöksége április 25-én összehívta a központi vezetőséget, ahol tájékoztatás hangzott el a központi vezetőség két ülése között végzett munkáról, majd megvitatták a postás dolgozók munkakörülményeiről, szociális és kulturális ellátottságáról szóló elnökségi jelentést, s meghatározták a szakszervezeti szervek ez irányú főbb feladatait. Sor került a szakszervezet 1967. évi gazdálkodásáról szóló jelentés, illetve az ez évi költségvetés megtárgyalására is. A központi vezetőség tagjai jóval előbb írásban kapták

meg a napirenden szereplő témákat, amelyekhez kapcsolódva szóbeli kiegészítések hangzottak el az ülésen.

Kóczyán András, szakszervezetünk alelnöke köszöntötte a központi vezetőség tagjait, dr. Buják Konstantin postavezérigazgató-helyettes. A központi vezetőség a két ülés között végzett munkáról szóló jelentést — amelyet Besenyei Miklós főtitkár terjesztett be —, elfogadta, s az elnök felkérte Fatalin János titkárt, hogy tartsa meg kiegészítő beszámolóját.

szociális, kulturális ellátottságának fejlesztésére. Ennek ellenére az igényekhez mérten a fejlődés elmaradt, például a műszaki berendezések és a létszám növekedése következtében fokozódott a munkahelyi zsúfoltság, egyes helyeken romlottak a munkakörülmények.

Az előadó hangsúlyozta, hogy a szociális és üzemezőségi célokra, a munkakörülmények javítására fordított beruházási összegeket az anyagi lehetőségekhez mérten kielégítőnek tartják, hiszen a szakszervezet javaslatára ilyen célokra a Posta egyre nagyobb összegeket fordít. A II. ötéves tervben 30 millió, a III. ötéves tervben már 55,3 millió forintot biztosítanak ilyen célokra. Ez az összeg viszont csak a legszükségesebb igények kielégítésére elegendő. A szakszervezet álláspontja: a IV. ötéves terv időszakában szociális, munkavédelmi,

üzemezőségi célokra legalább ugyanennyi összeget tervezzenek, de amennyiben lehetséges, úgy ezt az összeget növeljék. A fő figyelmet azokra a postaszervekre kell fordítani, ahol az elmúlt évek során nőtt a zsúfoltság, romlottak a munkakörülmények, s a termelő jellegű fejlesztéseket a korábban meglévő szociális, üzemezőségi, kulturális létesítmények megszüntetésével oldották meg. Budapest: a Központi Járműtelep, a Javitóüzem, a Kábelüzem, az Épületkarbantartóüzem, az Anyagszertár, az Alközponti üzem, a 62, 70, 72, 78 postahivatalok, a Városháza utcai belvárosi postaszervek, a Horváth Mihály téri postaszervek, a Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóság, a Váci u. 34. alatt működő postaszervek dolgozóinak munkakörülményeit, szociális és üzemezőségi ellátottságát kell mielőbb tervszerűen megjavítani.

A VIII. kongresszus szellemében

A magyar szakszervezetek XXI. kongresszusa határozatának szellemében szakszervezetünk VIII. kongresszusa meghatározta az alapvető tennivalókat. Egyrészt feladatunk szervezni, nevelni a postás dolgozókat társadalmunk politikai, gazdasági erejének növelésére, másrészt elősegíteni anyagi, szociális és kulturális igényeik kielégítését, védeni érdekeiket a törvényekben, a rendelkezésekben biztosított jogaikat. E tennivalók szorosan összefüggnek, tehát egyformán fontosak, s nem téveszthetjük szem elől egy pillanatra sem társadalmunk politikai, gazdasági erősítését —

hangsúlyozta Fatalin János. Majd arról beszélt, hogy a központi vezetőség azért tűzte napirendre e kérdés megtárgyalását, hogy áttekinthetővé váljon a Posta III. ötéves tervében szereplő, a dolgozók szociális helyzetét, munkakörülményeit javító célkitűzések végrehajtásának mérlege, s ennek szem előtt tartásával felkészülni a IV. ötéves tervre. A számvetés egyet jelent azzal, hogy a szakszervezet örökdió afelett, hogy a postás dolgozók munkakörülményei az új gazdaságirányítási rendszerben az anyagi lehetőségekhez mérten rendszeresen javuljanak.

Zsúfoltság — mostoha körülmények

Az elnökség jelentése szerint az elmúlt 23 esztendő alatt — különösen az utóbbi

8—10 évben — a postai vezetés sokat tett a postás dolgozók munkakörülményeinek,

A korszerűsítés sorrendjéről

Vidéken a felmérések szerint mintegy 120 közép- és nagy forgalmú postahivatalra, a Pécsi Igazgatóság épületében működő postaszervekre szintén a zsúfoltság a jellemző. 1920 vidéki kis postahivatal közül mintegy 1000 nem felel meg a korszerű üzemezőségi követelményeknek. Mintegy 20 százalék közvetve vagy közvetlenül életveszélyes, a további 30 százalék pedig egyéb okokból

nem kielégítő. A szakszervezet javaslata: az igazgatóságok a szakszervezeti szervekkel közösen állapítsanak meg sorrendet az életveszélyes állapotú kis postahivatalok korszerűsítésére, a baleseti veszélyforrások és egészségügyi ártalmak gyors elhárítására. A jövőben új berendezések, felszerelések, munkahelyek bővítése nem történhet a meglévő szociális és üzemezőségi és kulturális létesítmények rovására.

„Mozgó postahivatalok...”

A változó munkahelyeken dolgozó hálózatépítők munkakörülményeit korszerű munkásszállások építésével, a nehéz fizikai munkát igénylő folyamatok gyorsabb ütemű gépszerelésével kell megjavítani. A csomagrakodók esetében a nehéz munkát a csomagszállítás, rakodás gépesítésének gyorsabb ütemével kell könnyíteni. Továbbá megállapította: a kézbesítők munkakörülményei az elmúlt 23 év alatt alig változtak. Növekedett a kézbesítendő küldemények száma és súlya. A kézbesítők immáron mozgó postahivatalokká váltak, ugyanakkor munkájukat hagyományos módon végzik. Nem csoda, hogy ennek láttán a fiatalok számára a kézbesítő munka nem valami csábító. Továbbra is szorgalmazni kell a lépcsőházi levélszekrények felszerelését, mielőbb megoldani a kézbesítendő anyagok előszállítását.

gekkel küzdenek. Szükséges e területen a havi munkaidő 210 órára való csökkentése, a szolgálat kiírás rendszerese tétele.

Szakszervezetünk elismeri, hogy a Posta jelentős eredményeket ért el a megerőltető szellemi munkafolyamatok kisgépesítésében, a kezelési előírások egyszerűsítésében. Egyes postaszerveknél azonban — különösen a nagy forgalmú postahivatalok felvétel munkahelyein, a GAFÜ Rádiónyilvántartó Osztályán, a Távbeszélő Díjbeszedő Hivatalnál, a Tudakozó- és Névsorszerkesztő Hivatalnál, a Központi Táviróhivatalnál stb. — jelentősen növekedett a munkaintenzitás. Ezért javasoljuk: tételesen vizsgálják felül a megerőltető szellemi munkát, s ennek alapján tervezzék meg a munkakörülmények javítására irányuló intézkedéseket. A hírlaprusok munkakörülményeiről szólva megjegyezte, javult a helyzet, állományi létszámába kerültek, viszont néhány munkajogi és egészségvédelmi kérdés, szociális ellátottságukkal összefüggő probléma még megoldatlan, utánpótlási nehézsé-

A munkaidő-csökkentésről

Az eddig végrehajtott munkaidő-csökkentések fő célja: javítani az egészségre ártalmas, nehéz fizikai és szellemi munkát végző dolgozók munka- és egészségügyi körülményeit. Ez év júliusától kezdődő és folyamatosan végre-

hajtandó munkaidő-csökkentés során — hangsúlyozta Fatalin János — további lépéseket teszünk az egyes rétegek, így a Posta ipari-épitőipari üzemeiben dolgozók munkakörülményeinek javítására. E

területeken a heti munkaidőt 48-ról 44 órára csökkentik. Újabb egészségre ártalmas munkakörülmények is sor kerül a munkaidő-csökkentésre. Ahol a munkaidő meghaladja az átlagos havi 210 órát, ott az a törekvés, hogy mind jobban megközelítsék a havi 210 órát. A tervezet szerint elérjük, hogy 1969 végéig a dolgozók-nak mintegy 25 százaléka

csökkentett munkaidőben végzi feladatát. Lényeges, hogy ezt a feladatot saját erőből, a belső tartalékok feltáráásával, üzem-, munkaszervezési intézkedések alkalmazásával, a termelékenység növelésével oldják meg, mégpedig úgy, hogy a teljesítmény és a kereset nem csökkenhet, s a munkaintenzitás a megengedettnél jobban nem emelkedhet.

Új munkásszállások — Munkahelyi klíma

A beszámoló foglalkozott a munkásszállásokkal, megállapította, hogy mind Budapest, mind vidéken korszerű munkásszállások épülnek. Budapest példál 430 dolgozó helyeznek el korszerű szállásban. Az elnökség javaslatára a vezérigazgatóság úgy döntött, hogy még a III. ötéves terv időszakában Budapest, a Pékü új telephelyének építésével együtt, mintegy 200—300 főt, Miskolcon, Sopronban és Pécsen pedig 30—60 főt befogadó új munkásszállást építtet. Javasolja az elnökség, hogy a IV. ötéves terv során Budapest mintegy 300 férőhelyes munkásszállást építsenek. A szakszervezet javasolja, hogy a következő ötéves tervben azokat a vidéki igazgatóságokat helyezték előtérbe, amelyek területén a III. ötéves tervidőszakban, különböző okok miatt, nem épülnek munkásszállások: addig is elsősorban ezeket kell ellátni lakókocikkal.

A beszámoló kitért egyes munkahelyek megoldatlan szellőztetésére is. Az egészségese munkahelyi klíma biztosítása elemi igény a Helyközi Táviróhivatal kezelőhelyein, a nagy hivatalok kézbesítő- és levélirányító helyein, a Bp. 70-es postahivatal pénzolvasó és le-

számoló helyiségeiben, a HTI erősítőállomásain, a házinyomdában, a pályaudvari hivatalok rovatolói, levélirányító és szedőhelyiségeiben. Tagadhatatlan, hogy e munkahelyeken a napi gondosabb, többszöri takarítással is sokat javíthatnák a helyzetet.

Egy 1967-es vezérigazgatósági felmérés szerint a hiányzó egészségügyi berendezések pótlása mintegy 23 millió forintba kerülne. Ezt az összeget nagyrészt a gazdálkodó postaszervezeteknek kell előteremteni. Figyelembe kell venni azt is, hogy e munkahelyeken többségében nők, családanyak dolgoznak, s munkakörülményeik megjavítása megkülönböztetett figyelmet érdemel.

A szakszervezet és a szakmai szervek számára figyelembe kell venni, hogy a korábbi évekhez viszonyítva 1967-ben tovább emelkedett a táppénzes napok száma. Az utóbbi években az üzemi balesetek területén szinte nem változott a helyzet. Az 1000 főre jutó üzemi balesetek száma ugyan kismértékben csökkent, de a balesetek miatt kiesett táppénzes napok száma növekedett. Ebből a következik, hogy az üzemi balesetek egy-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Munkával ünnepeljük a KMP 50. évfordulóját!

A központi vezetőség állásfoglalása

A postás dolgozók, a szocialista brigádok helytállását bizonyítja, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára kezdeményezett munkaverseny folytatásaként az 1968. évi feladatokat végrehajtására a Kommunista Magyarországi Pártja megalakulásának 50. évfordulója jegyében tettek versenyvállalásokat.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága idevonatkozó felhívása nyomán e versenyrendület tovább fokozódott.

A központi vezetőség örömmel állapítja meg, hogy a postai szolgáltatásokban a gyorsaság, pontosság, gazdaságosság egyre szélesebb körben gyakorlattá vált.

Megtisztelő kötelesség a postás dolgozók munkaversenykezdeményezésének felkarolása, továbbfejlesztése.

A központi vezetőség felhívja az összes szakszervezeti szervek és tisztségviselők figyelmét e nemes mozgalom felkarolására és széleskörű kibontakoztatására. A szocialista munkaverseny keretében segítsék az új gazdasági mechanizmus érvényesülését, az 1968. évi tervfeladatokat teljesítését.

Legfontosabb a postai szolgáltatásokkal szemben támasztott növekvő igények kielégítése úgy, hogy a szolgáltatások minősége és a posta gazdálkodásának hatékonysága állandóan javuljon. A postaszervek vezetői a megnövekedett önállósággal, felelősséggel élve, elhatározásaikban építsenek a postás dolgozók tapasztalataira, alkotókészségére. Javítsák az anyagi és erkölcsi ösztönzést, a postás dolgozók munka- és életkörülményeit, szociális és kulturális ellátottságát. Növeljük a Magyar Posta és a postás dolgozók jólétének anyagi alapjait.

Postás dolgozók!
A központi vezetőség szilárd meggyőződése, hogy a postás dolgozók az eddigi példamutató munkájukhoz, helytállásukhoz hűen, a nagy évforduló hagyományaihoz méltóan tesznek eleget vállalt kötelezettségeiknek.

POSTÁSOK SZAKSZERVEZETE
KÖZPONTI VEZETŐSÉGE

Mérlegen az élet- és munkakörülmények

(Folytatás az 1. oldalról.)

re súlyosabbak. Gondosan kell elemezni a megbetegedéseket

Hatékonyabban segíteni a lakásépíteteket!

A továbbiakban szó volt arról, hogy szakszervezetünk VIII. kongresszusának határozata szerint elő kell segíteni a dolgozók családiház- és társasházépítését, a lakások elosztásánál és a lakásépítésre szánt összegek odaítélésénél pedig biztosítani kell a társadalmi ellenőrzést és a széles körű nyilvánosságot. Az eredmények, bár számottevőek, de közel se kielégítőek. Nem vált általánossá például az, hogy a szakmai vezetés a családi házat építő dolgozó részére bontásból származó építőanyagokat juttasson, az anyagszállításhoz kedvezményes fuvar-költséggel járművet biztosítson, segítsen az építési tervek elkészítésében, az OTP-kölcsönök felvételében. Az ille-

és a baleseteket előidéző okokat és hatékonyan kell intézkedni azok megszüntetését illetően.

tekes szakszervezeti szervek sem ösztönzik a szakmai vezetést erre, s nemigen állnak az ilyen kezdeményezések élére. Szinte egyedülálló a Szegedi Postaigazgatóság ezirányú munkássága. Szegeden és Makón eddig 182 családnak segítettek, jelenleg 70 családnak segítenek a társasház-építésben. A fővárosban mindössze a Központi Táviróhivatal és a Budapesti Igazgatóság követte a példát. Tehát a segítség mértéke messze elmarad az igényektől, lehetőségektől. A jövőben erkölcsi, társadalmi, szociális és politikai kérdéssé kell tenni — szakszervezeti és szakmai szempontból egyaránt — a dolgozók lakásgondjainak enyhítését.

A juttatások mértéke, színvonala nem csökkenhet

A szakszervezet határozottan állást foglalt abban, hogy az új gazdaságirányítási rendszerben a postás dolgozóknak nyújtott juttatások mértéke, színvonala nem csökkenhet, sőt az anyagi lehetőségekhez mérten a fokozatos fejlesztésre kell törekedni. Például igényként jelentkezik új üzemi konyhák, étkezdék létesítése, a meglévők bővítése, korszerűsítése. Újak létesítésére egyelőre nincs biztosított anyagi bázis, de a jelenlegieket korszerűsíteni, kulturáltabbá kell tenni. A gyermek-intézmények, bölcsődék, óvodák számának növelésénél hasonló a helyzet és az álláspont. A javaslat, a bölcsődei elhelyezés iránti csökkenő igényeket figyelembe véve: a bölcsődék átalakításával növeljék az óvodai férőhelyek számát.

Új üdülő épül Almádban

A továbbiakban szó volt az üdülési lehetőségek, a hétfői pihenőhelyek fejlesztéséről, arról, hogy az elnökség javaslatára a vezérigazgatóság 7 millió forintot beruházás keretében Balatonalmádban egy 120 fő befogadására alkalmas üdülőt épít. A Római-parti hétfői üdülő és sport-

telep már épül. Bővültek a külföldi üdülési lehetőségek is; a kulturális és sportlehetőségeket illetően szintén az az álláspont, hogy azok nem csökkenhetnek, de elemezni kell, hogyan lehetne még jobban élni az eddig is biztosított anyagi lehetőségekkel.

Segítsük a KMP 50. jubileumára kezdeményezett versenyt

A beszámoló aláhúzza: a postás dolgozók munkakörülményeinek javítása, szociális, kulturális ellátottságuk fejlesztése jelentős anyagi eszközöket igényel, amelyeket csak is hatékonyabb munkával lehet előteremteni. A dolgozók részéről a legeredményesebben a szocialista munkaversennyel teremthető meg az anyagi bázis. A szakszervezetnek támogatnia kell a jubileumi munkaverseny talaján kezdeményezett új munkaversenyt, amelyet a Kommunista Magyarországi Pártja megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére indítottak. A központi vezetőség hívja fel a figyelmét az összes szakszervezeti szerveknek a munkaverseny támogatására. Összegezve: a dolgozók

munkakörülményeinek, szociális üzemességügyi és kulturális ellátottságának tételes vizsgálata alapján, az eddigieknél még hatékonyabb együttműködésre van szükség a szakmai és szakszervezeti szervek között. A középszeri szinteken a leadott hatáskörökkel jobban kell élni, törekedjenek a problémák önerőből, saját anyagi erőforrásból történő megoldására. A szakszervezeti szervek e vonatkozásban is kezdeményezzenek, segítsenek, s éljenek törvényben biztosított jogokkal. Legyenek ott mindenütt, ahol a dolgozók ügyéről, élet- és munkakörülményeiről van szó. Végül javaslatokat tett az említett problémák megoldására.

Zsúfoltság a műszaki fejlesztés nyomán

A vitában felszólalt Brebóvszky Jenő, rámutatott a műszaki szolgálat dolgozóinak, vezetőinek nagyfokú munkaintenzitására, ami miatt nem jut idejük figyelemmel kíséni a műszaki, technikai fejlődés eredményeit, irodalmat. Juhász István példaként támasztotta alá a beszámolóban azt a részt, amely a munkahelyek szellőztetési problémáival foglalkozott. Tervezhetőbbé kell tenni a Helyközi Távfeszítő Igazgatóság területén is a fejlesztést, a szakmai továbbképzést, a tapasztalatcseréket. Sürgősen meg kell oldani a HTI kábelkarbantartó dolgozóinak munkásszállás-problémáit. Szabó Géza a munkahelyi zajártalom egészségre ártalmasságát

tette szóvá s azt, hogy a táviró munkások munkakörülményeit egyelőre a lakócskák beszerzése javíthatja. Helyesli a szakmai vezetés törekvését, mely szerint a kishiyatall dolgozók utánpótlását a helyi munkaerők beiskolázása útján kell hasznosítani. Benkő Tibor a vidéki nagy hivatalok zsúfoltságáról szól. Nem nagy munkásszállásokat kell építeni, hanem kisebbeket, árnyékokat esetleg öt-tíz év múlva — amikor már nem lesz rá szükség — lakássá lehet átalakítani. Ez utóbbi javaslattal Szabó Pál is egyetértett. Szerinte a vidéki postahivatalok zsúfoltságát növelte a távgép- hálózat kiépítése, s ezt csak ott lenne szabad megtenni, ahol helyiséget is biztosítanak.

Bánsági István a HÁLÉP-ek létszámihiányáról, s az ott dolgozók mostoha munkakörülményeiről szólva hangsúlyozta, hogy a létszámihiány miatt növekszik a munka intenzitása. Javasolta: a létszámnormák megállapítása a jövőben reális alapokon történjen. A HÁLÉP-ek munkatársai és távközlési üzemek munkatársai között a szociális és egyéb juttatásoknál a mértéket illetően sem lehet eltérés. Egyetért azzal, hogy vidéki postaforgalmi dolgozók utánpótlását helyileg kell biztosítani és ezzel a lakás-problémák is megoldódnak, de felhívta a figyelmet, hogy az RTV vidéki állomásain (rádióadó, URH, mikroállomás) erre nincs lehetőség. E helyeken a lakások építését nemcsak a dolgozók szociális helyzete követeli, hanem a nagy

értékű berendezések üzembiztosításának is. Oroszlány Gézáné helyeselte, hogy a szakszervezet több segítséget követel a szakvezetéstől a lakásépítők számára. Javasolta, hogy például a hálózat korszerűsítés során feleslegessé vált oszlopokat elsősorban az építetett postások kapják meg. Dr. Mosonyi Ferenc a forgalmi szakosztály véleményét tolmácsolta, s javasolta, hogy a közönség jobb kiszolgálása érdekében még inkább szorgalmazzák a kisgépek beszerzését. Pocsai Gyula egyetértett az egyenruhák korszerűbb kivitelével, a hírlap-kézbesítőknél munkájának könnyítését is mielőbb napirendre kell tűzni. Valtér Ferenc szerint a munkahelyek szellőztetési problémája nehezen megoldható.

A vezérigazgatóság támogatja a szakszervezet javaslatait

Dr. Buják Konstantin, a postavezérigazgató — helyettese többek közt elismerően szólt a munkakörülmények, szociális és kulturális ellátottságot felmérő vizsgálatról, amely a reális helyzetet tárja fel, vizsgálva a problémák megoldásának lehetőségeit. A munkaidő-csökkentésről szólva kiemelte, hogy azt becsökkentés nélkül kell végrehajtani. A vezérigazgatóság mindent elkövet a javaslatok megvalósulásáért. Helyesnek tartaná, ha a szakszervezet javaslata alapján a megoldandó feladatok sorrendiségében mielőbb megállapodnának.

Besenyi Miklós, a szakszervezet főtitkára rámutatott a kérdés megtárgyalásának fontosságára. A szakszervezet egyik célja az volt, hogy szembenézzen a való helyzettel, s felhívta a figyelmet arra is, hogy a családiház-építéshez több segítséget kell nyújtani a jövőben. Egyetértett Buják elvtárs javaslataival, hogy a megoldandó feladatok sorrendiségében meg kell állapodni. Hasznosnak tartotta Oroszlány szaktársnő által felve-

tett kérdést, de hangsúlyozta, hogy ezt a problémát a gazdálkodó szerveknek kell megoldani és a szakszervezeti szervek legyenek e tekintetben kezdeményezők. Kiemelte, hogy a kézbesítők intenzitása — elsősorban Budapesten — már nem növelhető és a szakmai vezetésnek sürgősen intézkednie kell az intenzitást csökkentő módszerekről. Szükségesnek tartotta, hogy a munka- és védőruha-ellátás biztosítása a gazdálkodó postaszervek hatáskörébe kerüljön.

Imricsák Béla azt kérte, hogy a Posta Kísérleti Intézet új épületének létesítését lehetőleg a IV. ötéves tervben biztosítsák. Albert József a postai motorkerékpárok üzemanyag átalányára vonatkozó rendelkezést kifogásolta. Kerekes Kálmán bírálta a szakmai vezetést a szolnoki postahivatalokban dolgozók munkakörülményeinek romlása miatt.

Fatalin János foglalta össze a vitát, s megköszönte, hogy a Központi Vezetőség mind az írásbeli, mind a szóbeli jelentést elfogadta.

Vezetőtestületek hatékonyabb munkájáról

Ezután került sor a központi vezetőség, az elnökség és az apparátus főbb feladataira és munkamódszereire vonatkozó határozatokról megtárgyalására. Szóbeli kiegészítőt Besenyi Miklós főtitkár tartott: aláhúzza, hogy a tervezet a magyar szakszervezetek XXI. és szakszervezetünk VIII. kongresszusán hozott határozatok végrehajtását segíti elő, amely többek között hangsúlyozza: a szakszervezetek és azok vezető testületei az eddigieknél hatékonyabban vegyenek részt a célok és feladatok meghatározásában, mérlegelésében és eldöntésében. A határozat elősegíti, hogy tovább növekedjen az egyes szakszervezeti vezető szervek önállósága és felelőssége.

Pontosabban kell tehát meghatározni, mely kérdések azok, amelyek a központi vezetőséghez tartoznak, me-

lyekben kell az elnökségnek állást foglalnia és milyen módszereket kell alkalmazniuk a központi vezetőség és elnökség munkájában, milyen legyen a vezető testületek egymáshoz való viszonya, milyen legyen a kapcsolat a vezető testületek és a központi apparátus, annak munkája és tevékenysége között. Tehát a határozatnak azt kell eredményeznie, hogy a vezető szervek munkájában érvényesüljön az eddigieknél sokkal nagyobb rendszeresség, s legalább egy-két évre ki kell választani, hogy mely kérdésekkel, mikor foglalkozzon a központi vezetőség. Következtesen kell érvényesíteni, hogy a vezető testületek tagjai a különböző témák előterjesztéseit az ülések előtt lehetőleg írásban és időben megkapják; így felkészülhetnek javaslataikkal egy-egy tervezet határozattá emelésére.

Előterben a társadalmi jelleg

— Úgy vélem, ez bizonyos mértékű változást jelent a vezető szervek munkájában, a szakszervezet életében. E módszerek azonban nagyobb felkészültséget igényelnek a vezető testületek tagjaitól és az apparátustól. Azt akarjuk, hogy a Központi Vezetőség tagjai vegyenek részt a különböző jelentések elkészítésében, így a döntések előtt biztosított lesz a témák megfelelő elemzése. A határozatok meghozatala után viszont a Központi Vezetőség és az Elnökség tagjai legyenek segítségünkre saját határozataink gyakorlati végrehajtásában, segítsék ezt elő a központi alapszervezeteknél is. Ez nemcsak joguk, de kötelességük is.

A vezetésben erősíteni kívánjuk munkánk társadalmi jellegét, így többek között nagyobb szerepet kapnak a Központi Vezetőség és az Elnökség mellett működő társadalmi bizottságok. A vezetőknek ez a módja minden bizonnyal több munkát, nagyobb körülmé-

tést igényel, de csakis így képviselhetik a szervezett postás dolgozók érdekeit. A témához hozzászólt Brebóvszky Jenő, Juhász István és Szabó Pál. A Központi Vezetőség a tervezetet határozatként elfogadta.

Sor került — Arany Lajos főkönyvelő előterjesztésével — a szakszervezet 1967. évi gazdálkodásáról készített beszámolójelentés, valamint az 1968. évi költségvetési javaslat megvitatására. A Központi Vezetőség az előterjesztéseket elfogadta. Besenyi Miklós főtitkár bejelentette: a kongresszust követő központi vezetőségi ülésen Mészáros József né osztályvezető betegsége miatt az osztály vezetésével ideiglenesen Hegedűs Istváné bízták meg. Időközben Mészáros Józsefné nyugdíjba vonult; javasolta a Központi Vezetőségnek, hogy a szervezési és káderosztály vezetésével bízzák meg Hegedűs Istvánt. A Központi Vezetőség a javaslatot elfogadta.

VEZETÉSTUDOMÁNY IV.

Értekezletek

Minden vezető munkaprogramjának jelentős részét képezik az értekezletek, megbeszélések. Az értekezletek célja lehet az információ, ahol mind a referátum, mind pedig a hozzászólások bizonyos új ismereteket közölnek a hallgatókkal. Más megbeszélések célja egyes fontos problémák kollektív megoldása. Mivel mind a tapasztalat, mind a kísérletek azt mutatják, hogy valamely probléma kollektív megvitatása általában jobb és gyorsabb eredményt hoz, mintha egyes specialisták külön-külön foglalkoznának vele, a vezetőknek igen fontos megismernie a vitavezetést azokat a módszereket, amelyek segítségével idővesztés, szócséplés nélkül lehet a kitűzött célt elérni.

A vita előkészítésének elvei eléggé ismertek, mégis gyakran nagyvonalúan megelégednek róluk. Mindenelőtt a megvitatandó témákat és az ezekkel kapcsolatos problémák vázlatát néhány nappal az értekeztet előtt el kell juttatni írásban a résztvevőkhöz. A vitaindító előadót a témához legjobban értők közül kell kiválasztani. Meghívni csak olyanokat érdemes, akik valóban képesek előbbre vinni az ügyet.

A jó előkészítésen kívül megfelelő hozzáértést követel maga a vitavezetés is. Nálunk általában elterjedt az a hiba, hogy az értekezletek résztvevői terjedősen beszélnek és a hozzászólások sorrendje esetleges. Ez gyakran lehetetlenné teszi, hogy a vita a legfontosabb pontokra összpontosuljon és elveszi az időt a leglényegesebb kérdések megtárgyalása elől.

A vita vezetőjének célszerű tehát alkalmaznia:

Elsőször megkérdezi, kinek van kérdőnivalója az elhangzott, vagy korábban szótörtött referátummal kapcsolatban. Megkérdezi milyen pontokhoz kívánnak hozzászólni, majd az értekeztet szavazással eldönti az egyes ügyek tárgyalási sorrendjét. Az első napirendhez hozzászólók 5-5 percet beszélhetnek. Kérdés: „Van-e még valakinek mondanivalója az ügyhöz?”

A vitavezető néhány szóban összefoglalja a vita eredményét az első pont felett, ha pedig véleménykülönbség van, újabb rövid vitát nyit.

Az értekezleten fellépő tipikus jellegű nehézségeket és a leküzdésükre alkalmas módszereket a pszichológusok a következőképpen csoportosították:

A) Egy vagy több személy túlzottan aktív, miattuk más alig jut szóhoz: fel kell kérni őket, hogy maradjanak a tárgynál, beszéljenek konkrétan; másoknak is fel kell tenni kérdéseket, végső esetben korlátozni kell a felszólalások idejét. Hosszabb távú hatás érdekében: a túlságosan aktív személyt meg kell bízni valamilyen munkával (például: jegyzőkönyv-vezetés), vagy az értekeztet után magánbeszélgetésben tapintatosan figyelmeztetni kell.

B) A résztvevők nem akarnak hozzászólni: Az azonnali hatás érdekében meg kell kérdezni egyeseket a véleményükről, vagy fel kell tenni nekik néhány könnyebb kérdést, de arra vigyázni kell, hogy ne jöjjenek zavarba.

Hosszabb távon ható eszközök: a passzív résztvevőkkel beszélgetni kell a gyűlés után, vagy gondoskodni arról, hogy csoportjuk többi tagja aktívan járja ezeket az embereket. Segítséget kell nyújtani a passzív személyeknek, hogy megtanulják kifejezni gondolataikat.

C) Csökken az érdeklődés: At kell térni a következő napirendi pontra, vagy kérdések felvetésével kell vitát kezdeményezni.

D) A vita eltér a tárgytól: Kérdések segítségével vissza kell terelni a vitát a helyes vágányra, vagy fel kell hívni a figyelmet a vita eredeti kereteire. Adott esetben össze kell foglalni az addigi fejtegetéseket és át kell térni a kapcsolódó következő vitapontra.

E) Konfliktusra kerül sor a vitázók között: A vitázók emlékeztetése kell idezni azokat a kérdéseket, amelyekben már megegyezés született, ha szükséges, fel kell szólítani őket, hogy túljó általánosítások nélkül, konkrétan beszéljenek. A vitavezető a konfliktust feloldhatja humoros formában is, de ha semmiképpen sem sikerül csökkenteni a feszültséget, akkor szünetet kell elrendelni és magánbeszélgetésekben kell az ellenségeskedést megszüntetni.

A vitavezetéshez szükséges képzettség, a gondolkodás és a gondolatok kifejezésében való jártasság megszerzése lényegesen nehezebb, mint a vitavezetési technika elsajátítása. Ezt azonban könyvek, tanfolyamok hiányában csak a gyakorlatban, önellenőrzéssel, esetleg néhány felkért barát kontrollja segítségével lehet megtanulni.

Konkrét fejlesztési kérdés ügyében, vagy valamely nehézség leküzdésének érdekében a fentiekben ismertetett hagyományos módszer új helyett újabb „Brainstorming” — ötletohram konferenciákat szoktak külföldön összehívni. Ezeket csak néhány, legfeljebb tízezeréves személy vesz részt, de olyanok, akik értik a dolgot és közülük van az adott ügyhöz. A vitavezető itt egészen röviden ismerteti az egyetlen megoldandó témát, majd az egybegyűltek 20-30 perc leforgása alatt elmondanak minden ötletet, elgondolást egy mondatban, ami csak eszükbe jut. Ezeket felírják egy táblára, egymás alá, anélkül, hogy értékelnék, vagy megvitáznák őket. A vitavezető feladata olyan teljesen fesztelen, szabad légtört teremteni, hogy a résztvevők valamennyi gondolatukat elmondják, tekintet nélkül arra, hogy ezek banálisaknak, fantasztikusaknak, komikusnak vagy abszurdoknak hatnak-e. (Ne felejtjük el, a legforradalmibb elgondolások kezdetben mindig utópisztikus, gyakran humoros benyomást keltenek.) Az egyik vitázó által felvetett ötletet a másik megragadhatja és továbbfejlesztheti, de a konferencia e szakaszában senki sem bírálhatja az elhangzottakat. A kitűzött idő leteletével gyakran több tucatnyi ötlet gyűlik össze — természetesen igen különböző értékűek. Ha az összes ötlet közül csak egy-kettő igazán érdekes, akkor is bizonyosodnak az ilyen típusú értekezletek rendkívüli hasznosságára.

Amint a „Brainstorming”, úgy a Gordonról elnevezett módszer is a gondolkodási sémák leküzdését célozza. Ilyen értekeztet esetén a vitavezető nem közli konkrétan a témát, hanem egy általánosabb fogalom megvitatásával kezdődik a munka. Ha például egy távfeszítő-bebendezés tökéletesítése a feladat, akkor először azt a problémát vitatják meg, hogyan lehet a dolog lényegét megoldani. Ez az eljárás a vita során megkönnyíti eredményes megoldások átvitelét egyik területről a másik területre és látszólag össze nem függő ötletek alkotó szintézisét.

Tamaskó Ödön

Vigyázat – vakvágány!

Kedves Barátaim!
Eddig szóban és most már írásban folytatott vitánk jelképe a „Szemafor” lehetne. Moldova Györgynek ezzel az írásával nyitották meg az író szerzői estjét. Pirosa, vagy zöldre volt állítva a szemafor, — arról vitáztak a novellában a szembenállók és ez a kérdés a jövőt nézve itt közöttünk is. A program, amit Önök maguk elé állítottak, jó irányba vezet-e, vagy vakvágányra? Nem ütök nek-e Önök is olyan nehéz feladatokba, mint az a bizonyos vonat a közel megarrakott szerelvénybe?

Amikor két esztendővel ezelőtt új, hivatott vezetőt kaptam a Benczur utcában az Irodalmi Színpad, akkor azt hittem, hogy végre igazán megfelelő vonatot kaptam a megfelelő színre. Örömmel írtam e lap hasábjain erről, s munkájaként követő állomásait is szívesen üdvözöltem.

Aztán... aztán bizony kénytelen voltam azt mondani, hogy türelem, türelem. A kezdeti lendület lelassult és a sín túlságosan kanyargó lett. Már nem lehetett tudni bizonyosan, mi az irány, mi a cél... Az eltelt hetekben az Önök együttesének több próbáját és két előadását néztem végig. Beszélgettem a vezetőkkel és a tagokkal egyaránt.

Az első előadás: az ifjúsági délutánon hangzott el. Ebben legjobban a meghitt hangulat tetszett. Nem a pódiumról mondották a verseket és a prózai műveket, hanem ott ültek a többi fiatal között... Fiatal költők és írók vallomásai voltak ezek a mai ifjúság érzelmeiről, gondolatairól, erkölcsi problémáiról. Eletszerű és igaz volt mindez, mert éreztük, hogy mindennapi életükben gyökereznek...

Ugy érzem, hogy nem lehet eléggé hangsúlyozni: ez a magától értetődő őszinteség a legfontosabb vonása annak az irodalmi színpadnak, amit korszerűnek érzünk. Az őszinteség alatt itt azt értem, hogy a fiatalok közössége olyan természetesen akar vallani önmagáról, mint ahogyan barátai körben nyilatkoznak meg az emberek, ha kell, élénk vita közben is...

Ennek ellentéte: a program-szerűség. Amikor olyan célt tűz ki a vezetőség az öntevékeny csoport elé, amely tulajdonképpen hivatásos művészek előadói programja lehetne, sőt még azok képességeit is próbára tenné.

A Benczur utcai művelődési

ház vezetőségének és az irodalmi színpad vezetőjének új elképzelése szerint az együttes bekapcsolódik az író-olvasó találkozók programjába. Önök a sort a joggal népszerű Moldova György szerzői estjével nyitották meg, május 9-én, a művelődési házban.

A szoros és kétely, mely már a próbákon elfogott, az előadás sem oldódott fel bennem, — miként a tehetséges együttesben sem. Hogy is ne? Szatirikus, humoros művek tolmácsolása, — ha nem „jön be” a megfelelő pillanatban az élénk reagálás, nevetés — még a hivatásos, rutinos művészekben is lámpalázat kelt. Vitathatatlan az együttes tagjainak igényessége, a felkészülésben megmutató komolysága. Ezúttal is, — mint az ifjúsági délutánon is,

— Szűcs Gyöngyi természetes, intellektuális előadói stílusát kell kiemelni. Jó hangot ütött meg a „Szemafor”-ban Ábra János is; közvetlen humorral való törekvése jellemezte Magyarországi Zsolt „Magyar Atom” előadását; Fehér Ildikótól és Schefflik Zsuzsától Hoffmann Gabrielláig sok kedves színt villantott fel az együttes. Összességében azonban mégsem volt az előadás olyan jó és emberileg, művészszerű igaz, mint az ifjúsági délután.

Az irodalmi színpad hítele, életszerűsége nem a pódiumon kezdődik, hanem — a mindennapi életben. Egy öntevékeny irodalmi színpad mindennapi élete sokkal lényegesebb, mint egyáltalán a szereplés. Félre ne értesek. Nem arról van szó, hogy az együttes, ha megérett valamilyen irodalmi-művészi műsora, azzal ne lépjen a nagy nyilvánosság elé! Sőt: jogos az a kérdésük, hogy az eddiginél sokkal jobban, módszeresebben szervezzék előadásait a közönséget! (Erre vonatkozóan még javaslatokat teszünk, a nehézségek ismeretében). Alapvetően azonban semmi esetre sem az „Előadás”, nagy „E”-vel a fő értelme és célja ezeknek a kollektívoknak, hanem az a szellem, az a légkör, ami közöttük a „próbák”-nak nevezett együttléti alkalmával kialakul. Itt csiszolódnak, a közös vitákban, irodalmi-művészi ízlésük, itt válik élővé az olvasott anyag. Minthogy legjobban „gyakorlatilag” lehet tanulni, tehát a hozzáértő vezető segítségével a kis közösség tagjai a maguk „pódium-próbáival” még jobban átélik azt, ami az irodalomban és művé-

szetben őket érdekli. Így fejlődik fokról-fokra kultúráltságuk, ízlésük, így bontakozik ki előadói, kifejező készségük, — s így lesznek aztán igazi megértői, mint közönség, a színház- és előadóművészetnek. Ez a rendszeres, alapos munka hiányzik az együttes életéből és ezért nem látjuk, hogy tudnak továbbfejlődni?

Ezen túlmenően egy irodalmi színpad csak akkor végzi igazán jól munkáját, ha egy-egyszemind lelke-motorja az egész kultúrális munkának. Szoros kapcsolatban áll a zenei körrel, a táncosokkal, képzőművészekkel, stb. — s nemcsak azért a praktikus célért, hogy azokat a maga műsorába bevonja, a zene-kísérettől a szcenikáig, — hanem a kulturális össz-léggör megteremtéséért.

Ez persze már nem az irodalmi színpad, hanem az egész művelődési ház vezetőségének feladata. Tudjuk, hogy a művelődési ház legfőbb feladatának az ismeretterjesztést, szabad akadémiaikat, stb. tekintik. (Ezzel a témával még külön foglalkozunk.) Am azt igenis állítom, hogy most, amikor a Benczur utca művelődési központ lesz, ezen a kulturális téren is példát kell mutatnia. Az irodalmi-művészi csoportok eddiginél sokkal teljesebb együttműködése, az egész ház eleven, pezsgő légkörének megteremtése nem lehet „másodlagos” feladat.

Azt hiszem, hogy ez a kérdéskör országos viszonylatban is érdeklődésre tarthat számot, hiszen Debrecenből Pécsig, Szegedtől Miskolcig más művelődési házak is keresik a választ, az öntevékeny csoportok munkájának új, korszerű útjait. Sokkal nyitabban kell beszéljünk ezekről a kérdésekről, mint eddig. Bizonyos, hogy így, vitatva-elemezve, jutunk közelebb a megoldáshoz és kerüljük el a vakvágányt.

Kárpáthy Gyula

Csináld magad

Orosz András: Házikert című könyvének célja, hogy a kertészkedést kedvelőket megismertesse közhírhöz színvonalon a zöltség-, gyümölcs- és szőlőtermesztéssel. A tartalom: a házikert helyes beosztásának megtervezése, munkaeszközök, öntözés, trágyázás, növényvédelem, a talajápolás módja és eszközei stb. Sok postás dolgozónak van kis kertje, éppen ezért hasznos olvasmányként ajánljuk.

ÚJ MAGYAR ELEKTRA

Az idei színházi évad második felének egyik legérdekesebb bemutatója, új magyar mű volt, GYURKÓ LÁSZLÓ: SZERELMEM, ELEKTRA című tragédiája, a budapesti Nemzeti Színházban.

— Nem szeretnék túlozni, de egyik eddigi legnagyobb színházi élményem volt — mondja Gisser Éva, csekk-számolásellenőr, a Csekk-számoló Hivatal Népköztársaság úti részlegében. — Nem egyszerűen az antik ókori dráma újrafeldolgozása ez; az író az ismert Elektra-témát egészen eredeti módon ragadta meg. A klasszikus keretben modern, a mához szóló mondánivaló jelentkezik. S ezt azért merem állítani, mert a téma többféle feldolgozását ismerem. O'Neill Amerikai Elektráját például nemcsak a tv-ben láttam, hanem — még debreceni lakosként — az ottani színházban is. Aktualizál az a változat is, de szerintem Gyurkó sokkal közérdekűbben tudta a mi korunk problémáit darabjába sűríteni.

— Hogy mi az időszerű mondanivalója? Láttam az íróval készített előzetes tv-interjút, de annak befolyásától függetlenül: én egy percig sem csupán a szovjet—kínai konfliktust, a munkásmozgalmak keletkezett nézeteltéréseit „hallottam ki” Gyurkó Elektrájából. Szerintem, félreérthetetlen a mű alapvető mondanivalója: a tiltakozás az értelmetlen bosszú ellen. Nincs, nem lehet ott élet, ahol bosszút bosszúra halmoznak, ahol a megtorlásban nem ismernek határt. A darabban a szarnok einyeri méltó büntetését, Oresztész megöli. Mindaddig együtt éreztünk, lélegeztünk Elektrával, aki az eszményi igazság bajnoka. De Oresztész cselekedete után most már a sebek begyógyítása, a békés, félelem nélküli élet megteremtése lenne az időszerű tennivaló. A királynő azonban további bosszúért liheg. Oresztész, aki a nép szabadságára jött, kénytelen vele szembeállni. S itt következik be a cselekményben az új, az egészen meglepésszerű.

— Nekem is nagyon tetszett az előadás, de azért vannak fennmaradásaim is — veszi át a szót Dobos Vilmosné, csekk-számolásellenőr, a hivatali részleg szakszervezeti bizalmi-ja s egyúttal színházi közönségszervezője. — Teljes elismerésem az írónak: Elektra tragédiája nála az, hogy —

— végső soron ugyanoda jutna, ahová Aigiszthosz, a szarnok, akinek éppen emiatt kellett pusztulnia. Nagyon finoman érinti Gyurkó az antik témában benne rejlő testvér-szerelmet, Elektra és Oresztész egymás iránt érzett vonalmát. A királynő szívében még akkor támad az érzés, amikor Oresztészben csak az idegen hírhez látja, aki arról tudósít, hogy bátyja él és megbosszúlja apjuk halálát. De megmarad benne e vonalom azután is, hogy megtudta: az idegen azonos rég nem látott testvérével. Sőt, a közös cél még jobban összefűzi őket. Annál tragikusabb későbbi szembekerülésük. Oresztész ugyanis nem a féltelen bosszúvágy sarkallja, ő békességet, új életet jöit teremteni. Ezért kénytelen testvérét — és nagy szerelmét — megölni. Gyurkó végső soron mindenemű egyeduralkodás, szarnokság ellen emel szót.

— Az előadás, Both Béla

rendezése, a színészi játék — folytatja — méltó a műhöz. Berek Katira mintha rászabta volna a szerepet; végig magávalragadó volt, akárcsak Kálmán György (én még vele láttam a darabot) és Besenyei Ferenc is. Major Tamás „egyszemély-kórusa” azonban — nem tudom, az író, a rendezés vagy a színész hibájából-e — olykor mintha fölöslegesen megállította volna a játékot. Nemely „pesties kislólasa” határozottan nem tetszett. (Bevallom: azok közé tartozom, akik még mindig nem tudnak megbarátkozni a színpadról elhangzó „erősebb” kifejezésekkel.) Nagyon gyengének éreztem Béres Ilona Khrisztohemisz-ét; mintha a népszerű fiatal művésznő teljesen félreértelmezte volna szerepét. Pedig az, ha rövid is, nem jelentéktelen: az eszményi igazságért lángoló Elektrával szemben a gyáva megalázkodást képviseli.

Lejegyezte: G. Szabó László

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

Szakszervezetünk Elnöksége április 24-én tartotta esedékes ülését, ahol többek között sor került a postai személyzeti díjkezdvezmény rendezésére vonatkozó javaslat megvitatására, majd az Elnökség jóváhagyta a Szakszervezeti Munkáért, arany és ezüst fokozatú kitüntetések adományozására vonatkozó javaslatot.

Széleskörű vita bontakozott ki a Posta egyes munkaterületein bevezetendő munkaidőcsökkentés ütemére, az előkészítéssel kapcsolatos szakmai és szakszervezeti feladatokra vonatkozó javaslat felett. Egységes volt a vélemény abban, hogy az intézkedési terv reális szempontokat tartalmaz. A végrehajtás nem lesz könnyű: a vezetők részéről nagyobb felelősség, körültekintés és jobb munkaszervezés szükséges. A szakszervezet örökös felelős, hogy a munkaidőcsökkentéssel párhuzamosan ne emelkedjen a túlórák száma. Az érintett üzemek dolgozóit egyébként kedvezően fogadták a munkaidőcsökkentéssel kapcsolatos intézkedést, több javaslat született a termelékenység növelése érdekében is.

Napirenden szerepelt a Budapesti Postaigazgatóság területén dolgozók helyzetéről, problémáikról szóló jelentés megvitatása. Ezután az április 25-i Központi Vezetőségi ülés elé kerülő anyagot vitatta meg az Elnökség.

Bolondos vakáció

A Bolondos vakáció című színes filmvígjáték magyar és román filmművészek közös alkotása. A forgatókönyvet Kállai István, Katona Ferenc, Dan Desliu és Dumitru Carabat írta. A film egy vidám felhőtlen vakáció történetét eleveníti fel. Makk Károly rendező kitűnő érzékkel mozgatja a filmvígjáték szereplőit, ötletesen bonyolítja a kedvesen egyszerű történet szálait. Négy fő — Ernyei Béla, Szankai István, Florin Piersic, Florian Pittis alakítja a szerepeket — egyazon román kislányba — Ilina Tomoroveanu játssza ezt a szerepet — szeret bele. A Balaton partján ismerkedünk meg a nyaraló fiatalokkal és végigkövetjük izgalmas, vidám kalandjaik során őket, szép útjukon egészen a román tengerpartig. A színészek felszabadultan komédiáznak, a film kellemes, másfél órás kilapcsológást nyújt a nézőknek.

V. I.

BÁBA MIHÁLY:

LÁBAK

Öt óra mire hazajövök. Ledobom a vastagtalpú, betétes cipőmet, papucsba dugom a lábamat, bejövök ide a szobába és elnyújtózom a heverőn. Pihenhetem a lábamat. Most már kell. Tizenöt éves korom óta, tehát elmúlt negyven esztendeje, reggelenként vállamra akasztom a széles szíjú táskámat és emeletről-emeletra viszem a jó hírt, az örömet, a szomorúságot, bánatot rejtgető leveleket. Csoda, hogy a lábam még bírja.

A hirtelen pihenéstől zsibbadás szállja meg. Nem, nem tart ez tovább egy negyedóránál. És tulajdonképpen alig érzek valamit: finom tűszúrásokat a bőröm alatt, az alsó-lábszáramnak apró, türelmetlen rángatózását, mint-ha csak nágotná a többi részt is: gyerünk tovább. Aztán a lassú zsibbadás is kellemes érzés; mintha száz gyögyírt hozó hangya sétálna le meg fel bokáimtól a térdemig, térdemtől a combom tövéig.

Kinyújtott lábbal fekszem egy fél óráig mindennap, valahányszor hazajövök a munkából, és közben furcsa gondolatok foglalkoztatnak: ó hányan és hányszor megénekeltek már az ember testrészeit, az arcot, benne a szemet, az ölelő és tisztító karokat, a nők észbontó mellét, a fáradt ember ziháló tüdejét, a vért egyformán lüktető jó és gonosz szívet, csak a lábról feledkeztek meg. A legmostohábbról: a postás lábról. Erről nem szól egyetlen ének sem. Arról, milyen fúrge reggel, amikor még a teli táska terhét sem érzi, és milyen súlyos, nehézkes délután, amikor már az üres táska is vállatgöngyölítő teher.

Negyvenöt házam van: huszonkettő liftes. Itt mindig fenn kezdem a levélosztást, körbe a folyosón és jövök lefele. De ez így is több,

mint 1500 lépcső. Van huszonhárom liftnélküli házam. Ez hetven emelet, fel is le is: 2800 lépcső. Egy hozzá nem szokott tudó beleszakadna. A manzard szobákat már nem is számolom. Aztán itt is körbe-körbe a folyosókon, be az előszobába, ki az előszobából. Hány felesleges lépést teszek így meg? Naponta ezret, kétezret, ötezret? Több mint ezer állandó címettem van: ha csak két lépést teszek belül az ajtón, kettő vissza, már az is négyezer felesleges lépés. Mi az? Semmi az! Ki gondol a postás lábára? Senki! A postás lába mindent kibír. De meddig?

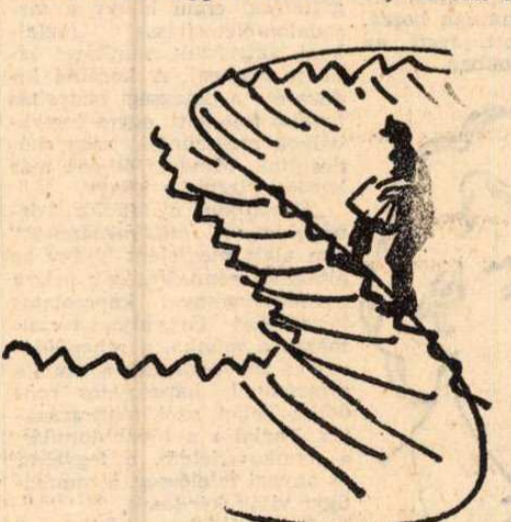
Hetven, hetvenöt lépés naponta, ez bizony nem kevesebb, mint ötven kilométer. Ki vállalkozna arra, hogy naponta ezt megtegye? Senki, ha előre fekete-fehéren kiszámítják, hogy ötven kilométert kell gyalogolnia mindennap, télen, nyáron, esőben, hóban, sárban, egy évben tehát tizenöt ezer kilométert, vagyis hetvenöt ezer legyalogolhatna Pestől Debrecenig, és ha negyven esztendőig szolgál, akkor 600 000 kilométert. Hány cipőt kell ekkora úton elkopatni? Ki tudja azt! Hányszor kell a lépcsőházban megállni, amikor senki se látja s ledörzsölni lábszárunkról a nehezen eldódo görcsöt? Ki tudja ezt! Ki gondol arra, hogy betét nélkül már mozdulni is nehéz? Ki gondol arra, hogy nekem a könnyű nyári szandál teher, nem érzi benne jól magát a lábam.

Csörren a tányér, hangot ad a kés, villa, kanál: jelzik, nemsokára vége a szieszának, menni kell a konyhába ebédelni.

Lehettem volna kéményseprő, ács, lakatos, vagy mit tudom én mi, és mégis postás lettem, örökké vándorló, örökké sétáló, siető, gyalogló ember, akire minden nap mindenütt várnak, akire mindennap a leveltre várakozók. Nyugdíjas nének, bácsik, szerelmes fiatalok, kikapós asszonyok olyan izgatottak, ha megkapják amit vártak, hogy gyakran köszönni is elfelejtnek. És én csak mosolygok és megyek tovább.

Megint előre hajlok: tenyeremmel végig simogatom lábszáramat, megveregetem izmaimat. És arra gondolok: felére kellene már

csökkenteni a gyaloglást, a lépcsőn fel meg lemenést, ami idő előt elkopatja a szívet, és meggyötri a lábat. Mi kellene ehhez? Nem sok és nem is kevés. Néhányezer leveles láda vagy inkább szekrény a kapu alatt, valahol a házfelügyelő lakása mellett. A postás elosztaná a leveleket a földszinten a kis szekrényekben, becsukná a leveles-ládát és kész! A lakó, amikor hazérkezik csak odapillant, hogy van-e levele vagy nincs. Ha van, előveszi a

(Illusztrációk: Bakallár József)

Kis kulcsát, kinyitja a szekrénykét, kiveszi a levelet, felviszi magával és kész.

Pénc, ajánlott levél kevés van. De én azt is kivinném a negyvenen felüli postások kezéből. Vigyék a fiatalabbak.

Feleségem lépteit hallom.

— Gyere fiam, kész az ebéd — mondja.

— Megyek — válaszolok és megégyeszer megsimogatom a lábamat.

Igen, a pénz-kézbesítés kissé bonyolultabb.

Alki kap, az szivesebben ad is. És mit tagadjam, jól jön az a pár forint. Igen, azt hiszem a pénz-kézbesítést megtartanám magamnak, havonta egyszer, kétszer még jól is esne egy kis emeletre csoszogás. Hanem az a levél-szekrény a kapu alatt nagy tehértől szabadtaná meg a lábamat.

Ej, gyerünk ebédelni. Abrándozni ráérek azután is.

Lassan, óvatosan leengedem a lábamat. Ilyenkor úgy bánok vele, mint a hímes-tojással. A papucstól nem érzem. Talpamra helyezem testem súlyát. Megmozdulok. Egy lépés, kettő három, négy. Ugy rakom előre a lábamat, mint a járt tanuló gyermek. Még a karom is elreplő oldalamtól, hogy egyensúlyomat tartsam. A táska nincs a vállamon, most mégis érzem a terhét.

Zöldseleves, vagdalthús krumplival. Paprikát teszek a levesbe. Szeretem a csipős ételeket.

— Fáradt vagy? — kérdezi a feleségem. — Olyan gondterheltenek látszol.

— Ugyan. Csak annyi minden eszembe jutott.

Feleségem kérdőn néz rám. Leül, nézi, hogy eszem.

— Például az, hogy délután nehezebb az üres táska, mint reggel a teli. Meg hogy annyi mindent megénekeltek már, de a lábról mindenki megfeledkezett. Pedig a láb, különösen a postás lába, ez az örök mozgó, megérdemelné már, hogy egyszer róla is szóljon az ének — nevettem.

Feleségem is nevetett. Bal kezével a szájához kap, mutató és hüvelykujjával végig simit az ajkán. Mint a kisebbik gyerekünk. Pontosan úgy.

— Ej, hát írd meg te — mondja csippenve személem. — Addig hozok egy kancsó friss vizet.

Azóta mindennap készülődöm, hogy megírom, de csak a címét vetettem papírra: Enek a postás lábáról.

Talán egy-két év múlva, ha nyugdíjba megyek, mégiscsak megírom. Mert egyszer meg kell írni.

A MOZGALOM MUNKÁSAI

Olyan emberek ők, akiknek a mások gondja a sajátjuk, akik nap mint nap kis és nagy ügyekben működnek közre munkatársaik érdekében. Sokan vannak. A szakszervezeti tisztviselők idők, fáradságot nem kímélve küzdenek a párt politikájának megvalósításáért, szem előtt tartva a társadalmi és egyéni érdekek összhangját. A legjobbakat a SZOT elnökségének határozata értelmében a „Szakszervezeti munkáért” jelvény különböző fokozataival tüntették ki, amely egyben a szakszervezeti mozgalom önzetlen aktivistái munkájának erkölcsi, politikai elismerését jelenti.

A SZOT Elnöksége értékelt a kitüntetés adományozására vonatkozó határozat végrehajtását, s megállapította, hogy azokat valóban a legjobb társadalmi szervezeti aktivisták kapták. Viszont több kifogás merült fel a jelvény minőségére, kivitelezésére. Ezért a SZOT elnökség úgy döntött, hogy a régi „Szakszervezeti munkáért” kitüntető jelvény adományozását megszünteti, s helyette új formában és kivitelezésben arany és ezüst fokozatú kitüntetést, illetve elismerő oklevelet adományoz a régebbi elnevezéssel. Az első új, a régebbinél szebb kivitelű kitüntetéseket ez év május 1. alkalmával hagyta jóvá szakszervezetünk elnöksége.

ARANY FOKOZAT

társai érdekében végzett munkája nagy elismerést váltott ki a Krisztina Távbeszélő Üzem dolgozó körében. 1948 óta mint szb-tagot, többször is megválasztották.

Csorba József 1953 óta tagja a Szegedi Területi Bizottságának (közben megyebizottságnak), de tagja a Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsa munkavédelmi és közgazdasági bizottságának is. Egyébként 1946 óta szakszervezeti tisztviselő. Csorba József népszerű Szegeden. Jelentős érdemei vannak a makói, szegedi postás dolgozók lakásépítési akcióiban.

Dénes Piroska 1945 óta szakszervezeti tag, 1948-tól a területi bizottságban dolgozott, s az országos oktatási munkából vette ki a részét. Beválasztották a veterán vezetőségbe, majd nyugdíjazása után a nyugdíjas csoportnál a munkaszervezési és segélyezési bizottságnak tagja, s ellátja a titkárhelyettesítési funkciót is.

senyfelelőse, s e megbízatását eredményesen oldja meg.

Bokros József, a Pest megyei Hírlaphivatal szb-titkára. 1945 óta szakszervezeti tag, hosszú éveken keresztül a megyebizottságnak is tagja volt. A kitüntetés két évtizedes, lelkiismeretes társadalmi munkáért adták.

Kozma László, a Balaton-szabadi Rádióállomás dolgozója, s 1954 óta tagja az szb-nek, amelynek korábban termelési felelőse, majd elnöke lett, jelenleg a titkára. Öntevékenyen alakította ki a jó közösségi szellemet, de gazdasági munkájával is példát mutat, hiszen tagja az öt éve folyamatosan szocialista címet elnyert brigádnak.

Tóth Ferenc, a Budapesti Postaigazgatóság tervelője és a szakszervezeti tanács mellett működő közgazdasági munkabizottság tagja. Több mint 10 éve végző szakszervezeti munkát.

Köszöntjük a szakszervezeti mozgalom lelkes munkáit.

Fontos könyvek

A Táncsics Könyvkiadó ismét olyan könyvet jelentetett meg, amelyek a szakszervezeti tisztviselőinek mindennapi munkájához szinte nélkülözhetetlenek számítanak.

„Útmutató a szocialista munkaverseny szervezéséhez és irányításához” című zsebkönyv tulajdonképpen a szocialista munkaverseny új formáinak alapuló szervezéséhez ad tanácsot, útmutatást.

A betegségi biztosítás szolgáltatásai című könyv a társadalombiztosítással foglalkozó aktivisták munkáját kívánja segíteni. A korábbi kiadás óta a betegségi biztosítás tovább fejlődött, egyes jogszabályok megszüntek, vagy módosultak. Mindezt és sok más kérdést tisztáz a könyv.

„Kézikönyv a Munka Törvénykönyve alkalmazásához” cím alatt megjelent könyv az általános rendelkezések után a munkaviszonnyal kapcsolatos kérdéseket tárgyalja, tartalmazza a munka, a pihenőidővel és szabadsággal, a munka díjazásával kapcsolatos rendelkezéseket, azok magyarázatát. Taglalja a továbbtanulást, a munkavédelem, a fegyelmi és anyagi felelősség, a munkai ügyi viták kérdéseit.

„Családvédelmi kézikönyv” a kapcsolódó jogszabályokat, rendeleteket témakörönként csoportosítva, szakszerűen és közérthetően magyarázza. Ismerteti a terhes nők és kisgyermekes anyák védelmére, a házasságkötésre, a házasság felbontására, a közös gyermek elhelyezésére, az örökbe fogadásra, a tartáskötelezettségre a családi pótlékra vonatkozó rendeleteket.

Gábor Andrásné, a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság gyártó- és szerelőüzemének dolgozója, s 1951 óta szakszervezeti bizalmi. Népszerű, közszeretnek örvendő munkatársai körében, mert tudja, bizalommal fordulhatnak hozzá, s ahol lehet, ott segít az ügyes-bajos dolgokban.

Nagy István Pál, a Posta Központi Javító Üzemében munkaügyi előadó, 1950 óta szakszervezeti tag, s 1956 óta megszaktítás nélkül tagja az szb-nek. Korábban a Posta Karbantartó Üzemében mint bizalmi és gazdasági felelős jeleskedett. Jelenleg az szb tájékoztatói és munkaver-

Juhász István a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság nyíregyházi góckörzetének vezetője. 1945 óta tagja szakszervezetünknek. Mint pártunk propagandistája, a megyei pártbizottság ipari osztályának munkatársa, Központi Vezetőségünknek tagja, sokirányú társadalmi munkát végzett. Elnöke a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság Szakszervezeti Tanácsának és az Oktatási és Ismeretterjesztési Tanácsnak. Harcosága közismert: mindenkor dolgozó társainak érdekében emel szót.

Vadász Sándor, a kaposvári járási szakszervezeti bizottság titkára. Huszonhárom éve végzi lelkiismeretesen társadalmi, szakszervezeti munkáját. Ezt az is bizonyítja, hogy többször is megválasztották szb-titkárnak.

EZÜST FOKOZAT

Bódi János, a Krisztina Távbeszélő Üzem szb-titkára. 1945 óta szakszervezeti tag. Lelekiismeretessége, dolgozó-

Bizalmiak - munkájukról

A bizalmiak tevékenységéről folytatott beszélgetésen részt vettek: Gregor Lórándné, a Bp. 72., Kádár Ferencné, a Bp. 4. postahivatal részéről, Csontos István, a Krisztina Távbeszélőüzem, Knob Alajos, a Lipót Távbeszélőüzem, Metzger Ferenc, a Postai Tervező Irodától.

A bizalmiak munkája rendkívül szerteágazó, sokrétű, úgynevezett hétköznapi aprómunka. Közhangsúlyozzuk ma már, hogy a bizalmiak a szakszervezeti munka legfőbb pillérei, mégis újra és újra nagy nyomatékkal hangsúlyozni kell ezt. A megfogalmazott elvek és a gyakorlat ugyanis nem mindig találkoznak az életben. Számos tapasztalat bizonyítja, hogy egyes szakszervezeti bizottságok még mindig nem látják, értik eléggé, hogy a bizalmi hálózat mindennapos és minden feladatot felölelő tevékenysége nélkül egyszerűen nem lehet sikeres a helyi szakszervezeti munka. A bizalmiak, nap mint nap, minden műszakban együtt dolgoznak munkatársaikkal, a legközvetlenebb tapasztalatok alapján tájékozódnak mindenről, ami az üzemben, a vállalatnál, az irodában történik. Mindig pontosan tudják, ismerik mindazokat a kérdéseket, amelyek a dolgozókat foglalkoztatják.

Együtt a bizalmiakkal

Szavakban aligha jelentenek újat bárki számára is a megállapítások, — mégis a hétköznapi tapasztalatait követelik, hogy a szakszervezeti bizottságok, a tisztviselők figyelmét minduntalan ráirányítsuk a bizalmiak tevékenységére, pótolhatatlan fontosságára. Az öt bizalmival történt beszélgetés is példázta, hogy bár jelentékenyen javult a bizalmiak munkájának színvonala, tevékenységük sokrétűbbé vált, mégis egyes feladatokban nem érzik eléggé gazdának magukat, a szakszervezeti munka fontos részterületei kívül esnek hatókörükön. A leglényegesebb, hogy mindenütt a gyakorlatban is érvényesítsék: nincs és nem lehet a szakszervezeti munkának olyan nagy vagy kis feladata, amelyet sikeresen lehet teljesíteni a bizalmiak közreműködése nélkül.

A Postai Tervező Irodánál is a bizalmiak munkájának homlokterében áll a nyári üdülés megszervezése, segíteni a beutalók lehető legigazságosabb elosztását. A szakszervezeti bizottság nagyon helyesen összehívta a bizalmiakat, hogy tájékoztassa őket és hogy tájékozódjon. A bizalmiak összeírják a jelentkezőket és a főszerep idejére jutó beutalók szétosztását, a legérdemesebbek kiválasztását alaposan mérlegelik, véleményükkel segítik. Nagy problémát okoz a családi üdülés, annál is inkább, mert még nem érkeztek meg a beutalók.

Következetesség az érdekvédelemben

Allandó gondot jelent a bizalmiak számára is a büfében és az étkezdében tapasztalt helyzet, — mondotta Metzger Ferenc. A büfé kicsi, általában meglehetősen rosszul ellátott, sok idő fecsérlődik el a várakozás miatt. Már többször reklamáltak a Szocialista Hivatalnál, s bár ideig-óráig némi javulás volt tapasztalható, azután minden probléma újra jelentkezett. Rendkívüli változó az ebéd minősége is; sokszor bizony az étel jórésze kárba vész, mert a dolgozók elfogyaszthatatlannak tartják. Ezt is néhányszor szóvá tették, mégsincs megfelelő javulás. Es itt mindenképpen meg kell állni: a bizalmiak semmiképpen sem nyugodhatnak bele a jelenlegi helyzetbe. Nem elégedhetnek meg azzal, hogy néhányszor tolmácsolták munkatársaik panaszait a szakszervezeti bizottságnak. Nem nyugodhatnak bele, hogy a szakszervezeti bizottság fellépésének is csak halvány, ideig-óráig tartó eredményei voltak. A büfével és az étkezdével kapcsolatos panaszok az elégedetlenség szinte mindennap foglalkoztatják a Tervező Iroda dolgozóit. A dolgozók joggal

elvárhatják a bizalmiaktól, a szakszervezeti bizottságtól, hogy újra és újra, a legkülönbözőbb rendelkezésre álló eszközökkel lépjen fel, mindenképpen érje el, hogy mind a büfé ellátottsága, az árak válasszák, mind pedig az étel minősége javuljon. Aligha kell bizonyítani, hogy a dolgozók az ilyen hétköznapi ügyek elintézése alapján is véleményét formálnak a bizalmiak, a szakszervezeti bizottság tevékenységéről, következetességéről. Vagy másként szólva: éppen az ilyen problémák megoldása alapján erősödhet meg bennük a felismerés, hogy a szakszervezet érdekeik védelmezője. Semmiképpen sem szabad lebecsülni az ilyen létszám nem „nagy-horderejű” feladatokat. Az ilyen apró munkák mozaikokból rakódik össze az egész szakszervezeti érdekvédelmi tevékenység, éppen az ilyen, a dolgozókat legközvetlenebbül érintő problémák elhárításával erősíthetik a bizalmiak, a szakszervezeti bizottság, a dolgozók bizalmát.

Tájékoztatás és tájékozódás

Helyes gyakorlat, hogy a részortfelelősök is bevonják a bizalmiakat feladataik megoldásába. Érdekes problémaként jelentkezett e beszélgetés során, hogy a Tervező Irodában a 270-es létszám mellett mindössze 17 bizalmi tevékenykedik.

A bizalmiakat is alaposan elfoglalja a munkájuk, s ilyen helyzetben a nagylétszámú bizalmicsoporthoz tagjaival történő rendszeres érintkezés kéréséig komoly nehézségeket okoz. Talán megfontolandó, hogy kisebb bizalmicsoporthoz létrehozásával, több bizalmival eleve nebbé, hatékonyabbá lehetne tenni a helyi szakszervezeti munkát. Arra is fel kell figyelni, hogy gyakori eset: a bizalmiak is szinte az „utolsó pillanatban” értesülnek egy-egy feladatról. Ilyen helyzetben persze nem tudnak eljutni mindenkihez, hézagossá válik a szervezőmunka, nem sikerül megfelelően a dolgozók mozgósítása. A tájékoztatás vonalán is jobban kerülhetnek az ötletszerűségek, mind az időben, mind pedig a témában.

Gregor Lórándné a bizalmiak szerepének fontosságát hangsúlyozta a segélyek megítélésében. A bizalmiak nagyon komolyan veszik ezt a feladatukat, alapos mérlegelés után véleményeznek, hiszen ez a biztosítéka, hogy az igazságot legjobban megközelítő döntések születessenek. A bizalmiak nagyon helyesen a legcélszerűbb módszert alkalmaznak: egyenként foglalkoznak csoportjuk tagjaival. Követendő példaként említhető, hogy a csoport tagjait érintő olyan kérdésben is, mint amilyen a munkabeosztás, kikéri a bizalmiak véleményét, akik pontosan tudnak tájékoztatni egy-egy munkatársuk körülményeiről.

Választ minden kérdésre

Rendkívül fontos, hogy a bizalmiakat minden kérdéssel időben és megfelelően tájékoztassák. Ezt a kérdést feszegette a beszélgetés során Knob Alajos, amikor rámutatott, hogy a bizalmiak sem mindig kapnak választ egyes kérdésekre, hiába fordulnak a szakszervezeti bizottsághoz, a szaksz-

vezeti tanáchoz. Nagyon érdekes példaként említette, hogy a kellő tájékozódás hiánya nehezíti a bizalmiak munkáját. Ugyanis nem tudták elnyerni a Kiváló Hivatal címet, — a dolgozókat nagyon is érdeklí, milyen okok miatt maradtak el a versenyben. Sajnos mindezek a bizalmiak sem kaptak ezzel kapcsolatban semmiféle tájékoztatást, noha éppen a további munka szempontjából nagyon is hasznos lenne az elemzés és értékelés.

A rendszeresen megtartott csoportértekezletek a bizalmiak munkájának legfőbb emelői — hangsúlyozta Kádár Ferencné. Valóban a csoportértekezleteken felszínre kerülhetnek mindazok a kérdések, amelyek a dolgozókat foglalkoztatják és a bizalmiak módja nyílik a tájékoztatásra, a problémák megvitatására, a célok és feladatok tisztázására. Nagyon helyes, hogy a szakszervezeti bizottság titkára mintegy „összegyűjti” a csoportértekezletek tapasztalatait. Ily módon lehet feljegyelni az általános jelenségekre, a legjellemzőbb kérdésekre, a dolgozókat foglalkoztató problémákra.

Lépést tartani az élettel

A bizalmi tanfolyamok jelentőségét emelte ki Csontos István és rámutatott, hogy a bizalmi munkája mind eredményesebbé válik, ha pontosan ismeri feladatkörét, jogait és kötelességeit.

A beszélgetés megerősítette, hogy a rendszeresen megtartott bizalmi értekezletek — legalábbis havonként — nélkülözhetetlenek a bizalmi hálózat összefogása, tájékoztatása és felkészítése szempontjából. A bizalmi értekezletekre nemcsak azért van szükség, hogy a szakszervezeti bizottság minden lényeges lépésről tájékoztassa a bizalmiakat, hanem azért is, hogy maga is rendszeresen tájékozódhasson a dolgozók véleményéről, az őket foglalkoztató kérdésekről és így módon, hogy úgy mondjuk, lépést tartson az élettel.

A beszélgetés során minden bizalmi hangsúlyozta, hogy nem maradhat megválaszolatlanul egyetlen kérdés sem. A dolgozókat foglalkoztató kis vagy nagy kérdések megválaszolása nemcsak a bizalmiak tekintélyének, hanem rajtuk keresztül az egész szakszervezeti munka tekintélyének, a helyi szakszervezet iránti bizalomnak is az alapja. Sajnos még gyakran előfordul, hogy a kérdések megválaszolatlanul maradnak, vagy sokáig késlekednek a válasszal. Ezen a gyakorlaton mindenütt változtatni kell. A dolgozók joggal elvárják, hogy a szakszervezet mint érdekérvényesítő tevékenység és minden rendelkezésre álló eszközzel segítse munkájukat, körülményeik javítását, minden kis és nagy kérdésben védje érdekeit. Ezt a feladatot pedig a szakszervezeti bizottság csak a bizalmi-hálózatra támaszkodva teljesítheti, mert nélkülük munkája elszakad az élet mindennapos gyakorlatától, bürokratikusává válik. Egyedül a bizalmiak biztosíthatják a helyi szakszervezeti vezetés számára a sokoldalú és minden részletre kiterjedő tájékozódást, ami nélkül a szakszervezeti munkát sem lehet az új gazdaságirányítási rendszer követelményeinek megfelelővé tenni.

V. L.

Hírek — cseppekben

Postai küldetés utazott a Szovjetunióba, Horn Dezső, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese, a Posta vezérigazgatója vezetésével. Tárgyalnak a szovjet-magyar hírközlési, műszaki és tudományos együttműködéséről.

A volt Postás-Vasutas Vöröskereszt tagjai május 18-án a Miskolc és környékén folyó harcokban, a Tanácsköztársaság védelmében elesett hősi vöröskatonák felszólalói, onnai és gesztehelvi emlékműveket koszorúzták meg.

Szakszervezetünk Elnöksége

mellett működő Műszaki-Gazdasági Szakosztály és a Budapesti Távbeszélő Igazgatóság szakszervezeti bizottsága május 10-én, a szakszervezet székházában szabadakadémia keretében, előadást tartott. Az új, korszerű karbantartási rendszer eredményei a budapesti távbeszélő központ-hálózatban címmel.

A Szocialista Hazáért érdemrenddel kitüntetett veteránok, május 17-én a művelődési házban ünnepséget tartottak.

(b. gy.)

A szovjet-magyar postáskapcsolatokról

Javuló munkakörülmények

A IV. nemzetközi konferencia szovjet delegátusai közül először Alexandrá Kanaevával, a Postás Szakszervezet elnökével beszélgettünk. Jaltából került Moszkvába, a szakszervezeti mozgalom fontos posztjára. Szakismerete és a nemzetközi szakszervezeti mozgalomban való jártassága az értekezlet egyik legtekintélyesebb személyévé tették.

Alexandra Kanaeva

— E nagy fontosságú értekezlet idején is, elsőként hádtértek ki azokra a nem hivatalos kérdésekre, amelyek a magyar és a szovjet szakszervezetek kapcsolataira vonatkoznak. Azoknak a kollégáknak válaszólag lapjuk hasábjain, akik szava tették, hogy nem elég gyakori és nem elég széles körű a két szakszervezet érintkezése. Igazuk van. A magunk „mentségére” csupán annyit, hogy az idén januárig mi egy szakszervezetet alkottunk az autóközlekedési és országúti szállítómunkásokkal. Kapcsolatunk Budapestben inkább a közlekedési szakszervezettel volt. Az elkövetkező időben igyekeznünk megerősíteni kapcsolatunkat. Az a véleményem, hogy nepek barátságáról, testvériségről, akkor lehet igazán beszélni, ha az egyszerű emberek is barátkoznak, megismerik egymást. Különösen könnyű azoknak közös témát találni, akik azonos szakmában dolgoznak. Biztosan mód nyílik, hogy a magyar szaktársak a mieinkkel olyan kapcsolatra lépjenek, mint amilyent a lengyel és az NDK-beli kollégákkal kiépítették. Miért ne nyaralhatnának a mi üdülőinkben magyar vendégeink, s miért ne jönnének Balatonra, vagy más postás üdülőbe szovjet emberek? Ezt a nyaralást felhasználhatnánk tapasztalatcserére, postahivatalok, távbeszélő központok megtekintésére, s főleg sok beszélgetésre. A nyaralás az érintkezésnek csak egyik formája. Bizonyára sok tapost és elismerő kritikát kapna nálunk is a magyar postások szimfonikus zenekara és más művészeti együttese, vagy sportdelegációja.

— A magunk munkájáról elmondhatom, hogy a most megvalósítás alatt álló öt éves tervben felszámoljuk a kétkézi munkát minden nehezebb és munkai igényesebb műveletnél. Így többek között felautomatizáltuk az automatákat állítunk üzembe mindenfajta postai értekezlet, továbbá újságok, folyóiratok árusítására. Így módon szervezzük meg a távközlési automata osztályokat is.

— A gépítés nagy hatása a távközlési vállalatok dolgozóinak életére. A munka észreérhető megváltozása lehetővé teszi a termelékenység fokozását, a rejtett tartalékok feltárását, s mindezek eredményeképpen a takarékoskodást a munkaidővel és az anyaggal. A Szovjet Postás Szakszervezet az automatizálást fel akarja használni a munka könnyítésére, a balesetek felszámolására, a dolgozók szakmai ismereteinek növelésére és a munkaidő csökkentésére. Gondolom az utóbbi kettő különösen érdekli a magyar elvtársakat.

— Mindenre kiterjedően, most fejeződött be a távközlési dolgozók állása az ötnapos munkahétre. A két szűnap újabb lehetőséget biztosít számunkra műveltségünk emelésére, sportra, a családi életre, a turisztikára, a kultúra és művészet kincseinek tanulmányozására, a több olvasásra. A szakszervezetek igyekeznek bővíteni a klubok a könyvtárak és a kultúrházak hálózatát, és

tönnik a művészeti önképzés különböző formáit.
— Még több a szakszervezet feladata a szakmai kérdésben. Nálunk ugyanis a szakszervezet feladata az iskolán kívüli üzemi oktatás. A szabadegyetem a magyar megfelelője azoknak az előadásorozatoknak, amelyeket mi rendezünk. Három- és hathónapos kurzusok, egy- és kétéves továbbképzők működnek.

— Tagjaink anyagi jóléte és jövedelmük emelése is szakszervezetünk természetes törekvései közé tartozik, hiszen ezt szolgálja a magasabb szak-

mai képzés is. Mindenki jólétét szolgálja a népgazdaság irányításának tökéletesítése, amit nálunk új tervezési rendszernek, és a gazdasági ösztönzés meghonosításának neveznek. Az új rendszerben megnövekszik az olyan ösztönző erők szerepe, mint a jövedelem, a rentabilitás, a hitel. Ezek a termelési, gazdasági struktúrát befolyásoló, elősegítik a vállalati pénzalapok felhalmozását, amelyek forrásai a dolgozók jutalékainak, a lakásépítésre, más szociális beruházásokra fordítható pénzek. Nálunk a postaigazgatóságok,

hivatalok a beralapot kapják meg, szabadon határozzák meg a munka elvégzéséhez szükséges létszámot.

— Egyetlen szocialista ország sem taposta még ki azt az utat, amelyen gazdaságaink most az új irányítási módszerrel járnak. Tapasztalata azonban már mindegyiknek van. Ezért javasoljuk, hogy a szocialista országok szakszervezetek képviselői üljenek össze tanácskozára. E tanácskozás témája lehet a postások anyagi érdekeltsege az új gazdasági irányításban.

A Szegedi Területi Bizottság 1967. szeptemberi ülésén az igazgatósággal közösen készített munkavédelmi intézkedési terv végrehajtását értékelte. Megállapították: az igazgatóság a szakszervezeti szervek közreműködésével — sokoldalúan intézkedett: a munkakörülmények fejlesztése, a munkabiztonság növelése érdekében. Ballószög, Kecskemét-Leninváros, Kiskőrös, Sarkad községekben új postahivatalt építettek, Battonya, Békésszentandrás, Mártély, Szegvár, Szeged 2. és Kiskunfélegyháza 2. hivataltal korszerűsítették. Több postahivatalban tatarozási, vízvezeték bekötési, villanyvezetési, illetve szabványosítási és fűtésjavítási munkákat végeztek. Az új postaházak építésére, meglévőök korszerűsítésére 1967. évben mintegy 10 millió forintot fordítottak. A szellemi munka megkönnyítésére 6 kisgépet (könyvelő-, kézi- és villamos számológép) szereztek be. A szállítási üzem a balesetveszélyes gallyazási munkákhoz — újítás alapján — tehergépkocsira szerelt emelőkosaras létrát készített. A betonkeverőgépek fogaskerekeit védőburkokkal látták el, fal-fúrásból acélból készült, éltartó fúrókat, a falvadászhoz pedig kézzel vezérelhető gumikorongós biztosítót. Makó, Orosháza és Kiskunhalas körzetmesterek részére — a kézikocsik helyett — az anyagmozgatáshoz egy-egy motoros targoncát, a távközlési üzemek részére pedig egy-egy tehergépkocsit biztosítottak. Ugyanakkor Békéscsaba, Kecskemét körzetmesterek részére 5 db motorkerékpárt adtak. A huzalvezetési és bontási munkát korszerű golyóscsapágyas hord-szorongós alkalmazásával gyorsították és könnyítették meg. Az oszlopoldóes balesetek megelőzésére — 1967. év folyamán — több mint 50 korhadat oszlopot kicserelelt.

Orosháza, Hódmezővásárhely, Makó és Kecskemét főközpontoknál az alközpontok vilamos berendezéseit 24 Votba törpefeszültségű hálózatra cserélték fel. Az igazgatóság területén a postát terhelő szabványtalan erősáramú ke-

resztésből — 1967 év végéig — a tervezett 75 db helyett 91 db-ot, az áramszolgáltató vállalatot terhelő szabványtalan erősáramú keresztelésből a tervezett 400 db-bal szemben 870 db-ot szabványosítottak.

Ezek az intézkedések javították a dolgozók munkakörülményeit, munkabiztonságát, azonban az intézkedési tervben rögzített és a megvalósított fejlesztési feladatok nincsenek összhangban. Erre a területi bizottság felhívta a figyelmet. Nem arról van szó, hogy az intézkedési tervtől nem lehet indokolt esetben eltérni, de erről a területi bizottságot értesíteni kell. (Megoldásra vár például Ladánybena, Tiszakécske és Székkutas postahivatalok korszerű elhelyezése is, de ezek az 1968. évi intézkedési tervben sem szerepelnek.)

A tervben előirányzott feladatok végrehajtása sajnos nem hatott kedvezően az üzemi balesetek alakulására. Az igazgatóság területén — az előző évhez viszonyítva — 46-ról 53-ra emelkedett az üzemi balesetek száma, ebből 26 gyalogos, kerékpáros és motorkerékpáros közlekedés, 6 anyagmozgatás, 4 kutyaharapás, a többi sérülés fenntartási és egyéb munka közben következett be.

A jegyzőkönyvekből kitűnik, hogy a postahivatalok a balesetek igazolását sok esetben nem derítik ki. Az igazgatóság és a területi bizottság munkavédelmi felügyelője pedig érdemi felülvizsgálat nélkül elfogadja a hivatalok megállapításait. Az említett közlekedési balesetek többsége pedig a KRESZ-szabályok megszegése miatt történt.

Az eddigiekkel hatékonyabb intézkedések szükségesek a postahivatalok vezetői részéről a közlekedési fegyelem megszüntetése, a dolgozók egészségének és testi épségének megővése érdekében. A szakszervezeti bizottságok, szocialista brigádok, munkavédelmi örök, az ellenőrzést végző dolgozók együttműködése, figyelme irányuljon a megelőzésre.

Maur Emil

Fehérasztal mellett szudáni és indiai postásokkal

A szudáni Mousa Dawood Suliman és az indiai Om Prakh Gpta nemcsak bőre színében, nyelvében, de politikailag is különböznek, mégis közös problémákat, közös gondokról hallunk. Mindketten postások. Suliman szaktársunk az SZVSSZ-hez tartozó szudáni postászsakszervezet el-

diában is a postások közalkalmazottak, tehát állami hivatalnokok, számukra sokkal több korlát áll fenn, mint a gyári munkásoknál. Minket gyorsabban bocsátanak el, s nehezebben találhatunk elhelyezkedést.

Milyen tapasztalattal utazik haza?

— Nagy érdeklődéssel tanulmányoztam a szakszervezeti bizalmiak tevékenységét. Nálunk ez a funkció hiányzik — egészítette ki nyilatkozatát Mousa Dawood Suliman.

— Ha kiépítjük a szakszervezeti hálózatot, nagymértékben növeljük majd aktivitásaink számát, új kádereket kapcsolunk be az eddig csak formailag szakszervezeti tevékenységet végző postások közé. Magam részéről beszámolókat majd a magyarországi helyzetről, a magyar postások életéről.

— A magyarországi utazás és tapasztalat növelte érdeklődésemet a szocializmus iránt — mondta az indiai kolléga. — Eddigi előítéleteimet sokban megváltoztatta a személyes élmény. A másik téma, amivel utolnon foglalkozni szeretnék, túlnő a szakszervezet keretein. Nálunk a távközlési

berendezéseket szinte teljes egészében az amerikai monopóliumok szállítják és szerelik fel. Ez az amerikai technika propagandája és természetesen jó üzlet is számukra. Azon leszek, hogy az indiai posta illetékesei vegyék fel a kapcsolatot a magyar távközlési berendezéseket gyártó és expor-

Mousa Dawood Suliman

táló cégekkel. Ez nemcsak kereskedelmi aktus, hanem politikai hatása is jelentkezik. A szocialista társadalom propagandáját szolgálja Indiában egy szocialista országból érkező, minden magas nivóú híradástechnikai berendezés.

Várai Emil

Om Prakh Gpta

nőke. Indiai kollégánk főtítkára hazája postás szakszervezetének, amely nem tartozik a haladó Szakszervezeti Világszövetséghez, s a konferencián megfigyelőként vett részt.

Első témánk: mi a véleményük a találkozóról?

— Legnagyobb jelentőségének azt tartom — kezdte M. D. Suliman —, hogy a különböző országokból érkezett kollégák megismerték egymás problémáit, meghallgatták egymás terveit és mindenki levonhatja maga számára a tapasztalatokat. Rendkívül időszerű volt már egy ilyen világtalálkozó és már ez az együttléti is megerősített bennünket harcunk igazában és elszántságunkban. A beszámolókból a résztvevők megállapíthaták, hogy a szakszervezeti munka hatékonysága és teljessége annál magasabb foku, minél magasabb társadalmi rendszerben él egy nép. A magyar és más szocialista országok postáit képviselő kollégák beszéltek gondolataikról. Milyen mások ezek, mint a mieink. Nálunk nem olyan régen még állásukat kockáztatták, akik szakszervezeti tevékenységet fejtettek ki. Pedig van miért harcolnunk, hiszen például kézbesítőink kevesebbet kapnak, mint a közismerten rossz körülmények között élő szudáni munkások.

— Az én véleményem is az, hogy a nemzetközi szakszervezeti tapasztalatok hasznosak — vette át a szót Om Prakh Gpta. — Fontos, hogy a megbeszélés őszinte legyen, ne rejtjük el egymás elől esetleges gyengeségünket, vagy a sikertelenséget. Az én véleményem, bizonyos fokokig eltér szudáni kollégáimétól, mert hatásosabbnak tartanám az olyan megbeszéléseket a nagy konferencián belül, amelyek a hasonló helyzetben levő országok postáit gyűlnének szakmai megbeszélésre. Gondolok itt arra, hogy más bérkövetelést vagy szociális juttatást tűz zászlajára egy fejlett kapitalista országban dolgozó szakszervezet, mint mi. Aztán különbözünk abban is, hogy milyen a befolyásunk a kormányra. Hiába hozunk egy nemzetközi konferencián mindenki számára tetszetős határozatot, ha ezt a körülmények miatt nem mindenki tudja otthon megvalósítani. Figyelembe kell venni, hogy a kapitalista országokban, de In-

NEMZETKÖZI HÍREK

A svéd és a norvég társzakszervezet meghívására június 12-én Besenyei Miklós főtítkár vezetésével 4 tagú delegáció utazik 12 napra Svédországba, illetve Norvégiába. Tanulmányozzák a két szakszervezet tevékenységét és tárgyalásokat folytatnak a szakszervezeteinket érintő kérdésekről, a kapcsolatok fejlesztésének további lehetőségeiről.

Az olasz szakszervezettel kötött csereszerződés alapján, május 25-én 20 tagú olasz szakszervezeti funkcionáriusból álló csoport érkezik hazánkba. A 10 napos látogatás alatt, ellátogatnak több postai üzembe és hivatalba, megismerkednek hazánk nevezetességeivel. A csoportot május 29-én szakszervezetünk vezetői fogadják.

A SZOT meghívására a május 1-i ünnepségekre hazánkba érkezett Mohamed Eman Khalil, az Egyesült Arab Köztársaság Postás Szakszervezet főtítkárát, Masson Mohamedet, a Marokkói Postás Szakszervezet alelnökét és Karimoko Keita-t, a Mali Postás Szakszervezet funkcionáriusát, május 3-án, a Helyközi Távbeszélő Igazgatóságnál és a Feren Távbeszélő Üzemenél tett látogatás után, szakszervezetünk vezetői is fogadták.

Szakszervezetünk elnökségének meghívására IV. 16-19-e között Nikolovski Tome, a jugoszláv társzakszervezet Központi Vezetősége tagjának vezetésével, 2 tagú delegáció tartózkodott hazánkban.

Megállapodtak a kapcsolatok további fejlesztésében, a rendszeres tájékoztatásban.

(szlovatsik)

Ghana fővárosában Accrában és a tőle 20 kilométerre levő Tema város között, nap-elemek energiájával táplált berendezés biztosítja a telefonösszeköttetést.

Az új-zélandi postaigazgatóság háromszor macskát törölt az alkalmazottak jegyzékéről. A macskáknak az volt a feladatuk, hogy pusztítsák az egeret és a patkányt. Heti 30 cent „bérükből” eleséget vettek számukra azokon a napokon, mikor valamilyen oknál fogva kevés volt a zsákmány. ERUS-2 ultrahangos, vizslati telefon nemrég hozta forgalomba egy francia cég. Az adás-vétel kapcsolása a könnyűbúvárok sisakjába szerelt mikrofon nyomógombjával történik.

Szabó László

Pályázat

A MUNKA Szerkesztősége pályázatot hirdet a lap olvasói köréből az üzemi szakszervezeti vezetők számára, a következő címmel: „Hogyan szerveztük meg a munkaidő csökkentését?” A pályázók 100—200 sorban leírják, miként teremtették meg üzemi kollektívájuk az előírt feltételeket a rövidített munkaidő bevezetésére.

A pályázatokat a szerkesztőség címére kérjük 1968. augusztus 15-ig. A szöveget a szerkesztő bizottság bírálja el. Az eredményt lapunk októberi száma közli.

A legjobb megoldásokat 500.— Ft-tól 2000.— Ft-ig terjedő összeggel jutalmazzuk és közlésükre gondoskodunk.

Felkérjük az üzemi és területi szakszervezeti szerveket, ismerjék és népszerűsítsék a pályázatot, bátorítsák a részvételre mindazokat, akiket képeseknek tartanak hasznos tapasztalatok közvetítésére.

A POSTA TÖRTÉNETE

A Magyar Posta 100 éves jubileumának évében elkészült a szép kivitelű, vászonkötésű könyv. A mű tulajdonképpen történelem. A posta fejlődését ugyanis nem lehet a történelmi fejlődés egész folyamatának tanulmányozása nélkül megérteni. Korunk modern intézményeinek gyökerei a primitív korszakokba nyúlnak vissza. Így öröklődnek a hírközlés intézményei is korszakról korszakra, belső logikai fejlődésükön keresztül.

A fejezetek már magukért szólnak; Az ősközösségi, vagy primitív hírközlés; A rabszolgatársadalom postai berendezései; A feudalizmus korának postaintézményei; A kapitalizmus postapolitikája; A szocialista posta. Úgy véljük, a postás dolgozók minden rétegében érdeklődést vált ki a könyv — amely külalakját tekintve házikönyvtarunk díszes darabja lehet —, ezért is ajánljuk megvásárlását. (Ára 50.— Ft) Megrendelhető: Budapest, XII., Krisztina krt. 6—8. Postamúzeum.

5816-an 156 603 könyvet olvastak

Ezt mutatja a budapesti statisztika, ahol 52 könyvtári munkádok a postahivatalokban és üzemekben, s több mint 78 ezer különböző témájú könyv áll a dolgozók rendelkezésére. A könyvtárosok a szakszervezeti bizottságokkal karöltve azon munkálkodnak, hogy az olvasótábor egyre bővüljön. E célból minden alkalmat megragadnak annak érdekében, hogy egyre több postás dolgozó vegye igénybe a könyvtárakat, és az olvasóknak az irodalommal kapcsolatos igényeit, érdeklődését változatos formákban a lehető legjobban kiélgejtse. Szerveznek például író-olvasó találkozókat, könyvkiváltásokat, irodalmi esteket stb. Találékonyágukat az ez évi Költészet Napjáról való megemlékezés is bizonyítja.

A Budapesti Postaigazgatóságon egy színvonalas irodalmi esten Besenyei György egyetemi docens tartott előadást, majd a Belvárosi Irodalmi Színpad műsora következett. A Helyközi Távbeszélő Igazgatóságnál helyi előadással és szavalkóval oldották meg az ünnepeket. A Jármelepek és a POTI könyvtárosa a Költészet Napját olvasószervezettel kötötte egybe. A Rádió- és Televízióműszaki Igazgatóságnál a

könyvtáros minden olvasójának külön meghívót küldött, amelynek belső oldalára írók, költők fényképeit ragasztotta. Egyzével szinte egyetlen hivatal, üzem sem akad, ahol valamilyen formában a szakszervezeti könyvtár ne emlékezett volna meg irodalmunk e jeles ünnepeiről. Az irodalom iránti érdeklődés felkeltésében a Postás Központi Művelődési Ház is eredményesen kiveszi a részét. Irodalmi Színpada egy-egy mai magyar író, költő alkotását az író jelenlétében mutatja be a postásoknak. E hónapban először Moldova Györggyel és műveivel ismerkednek meg. Szamosi Ferenc

KÖZLEMÉNY

A Miskolci Postaigazgatóság vezetője az atkári postahivatal létszámába tartozott Frisch Lászlóné postaelőnről az F-6/1968. sz., az úlcasági postahivatal létszámába tartozott Szabó Ferencné postasegédnőről az F-10/1968. sz., a fejtőbábi postahivatal létszámába tartozott Bódogh Albertné postasegédnőről az F-11/1968. sz., a mezőszemere postahivatal létszámába tartozott Lőkös Jánosné postasegédnőről az F-20/1968. sz. jogerős fegyelmi határozatában takarékbetétkönyvekkel elkövetett nagy összegű visszaélése miatt elbocsátással büntette.

Előrelátás, kezdeményezés és tervezés

A tervezési munka kérdéseiről tájékozódunk két fontos területen, hogy megismerjük az eddigi tapasztalatokat és ezekből néhány általánosítható, más területek számára is hasznos következtetést vonhassunk le. A Posta Központi Kábelüzem részéről **Csentericz Imre** tervezési osztályvezető és **Rozsár István** főépítész-vezető, a Buvig részéről pedig **Parvadi Ferenc** tervezési osztályvezető választott kérdéseinkre.

Megfelelő kormányrendelet alapján fejezetekre bontva szabályozták a hírközlés gazdaságirányításának új rendjét. Az egész népgazdasági terv feladatai alapján kell a lehetőségeken belül a legjobban kiemelni a hírközléssel szemben egyre növekvő, a korszerűség követelményeinek megfelelő igényeket.

A tervszerűség biztosítása

A Posta sajátos feladatköréből következik a kétszintű tervezés szükségessége. Az egész Postának, mint minden vonatkozásban összefüggő és önálló vállalatnak különböző időtartamú terveit a Postavezérgazgatóság készíti, így természetesen elvileg irányítja a új gazdálkodás tervezését is. Az új gazdaságirányítási rendszerben 18 gazdálkodó központok postaszervő önállóan dolgozza ki a saját területét felőli részletes tervet. Ezek közé tartozik a Posta Központi Kábelüzem és a Budapestvidéki Postaigazgatóság.

Mi a tervezés jellemzője ezeknél a postaszerveknél? Mindenekelőtt az hogy megszünt a gazdasági tevékenység részleteiben meghatározó, úgynevezett tervbontásos irányítási rendszer. Ehelyett — természetesen a Posta sajátosságaihoz idomulva — mindegyik gazdasági szabályozó eszközök egységes rendszerét kell kialakítanunk. Rendkívül lényeges, hogy ezek a gazdasági ösztönzők stabilak, vagyis évekre előre meghatározottak és csak különösen indokolt esetben változathatók. Ilyen körülmények között természetesen, hogy a gazdálkodás irányításának legfontosabb eszköze a középtávú — ötéves — terv. Nagyon is találóan hangsúlyozta **Csentericz Imre**, hogy az új gazdasági mechanizmusban nagy körültekintésre, megalapozottságra van szükség ahhoz, hogy a terv valóban megfeleljen a követelményeknek. A középtávú tervnek ugyanis mindazokat a célokat tartalmaznia kell, amelyek a megfelelő időszakban a postával szemben támasztott igények kitűnének. Nyilvánvaló, hogy a terv felőli mindazokat a közvetlen és közvetett gazdasági szabályozókat is, amelyek biztosítják a feladatoknak a korszerű technika színvonalán történő megvalósítását és természetesen a megfelelő gazdasági eredmények elérését is.

Kijelölni a sorrendet

Előre várható volt, hogy az 1968-as évre történő átmenet nem lesz zökkenőmentes. A Posta Központi Kábelüzeménél a múlt évről áthúzódó munkákkal biztosították az első negyedév tervellátottságát. Az osztályvezető hangsúlyozta; komoly problémát jelentett a tervszerűség biztosítása, hiszen nyilvánvalóvá vált, ha kissé később is, hogy kijelölés nincs többé. Rendkívül sok igénybejelentés érkezett, ezek egy része azonban kellő dokumentáció híján nem volt megrendelésnek tekinthető. Nyilvánvaló, hogy a legfontosabb problémát az előrelátás hiánya okozta, amely az előző évi mintegy 141 milliós megrendelésekkel szem-

ben, ez évben közel 180 milliós megrendelést tartalmaz.

A Posta Központi Kábelüzem feladatköréből következő, hogy különösen fontos a munkához szükséges anyagok biztosítása, a lehetőségek szerint megfelelő időben történő érkezése, minősége és választéka. Az anyag biztosítása különösen nagy erőfeszítést, rendkívül sok gondot okozott. Az egyik legfontosabb anyagigényt a cement jelentette. Végül is sikerült szerződést kötniök 4500 tonna cementre, ez a mennyiség természetesen komoly tárolási nehézségeket okoz. Sikerült biztosítani a másik fontos anyagot: a téglát. A kábelállítás már nehezebb volt. Az I. negyedévet még kisebb-nagyobb nehézségek mellett megoldották. Az Anyaghivatal feltevélei, a 75 napos, illetve 175 napos igénybejelentés rendkívül nehéz helyzet elé állították a Kábelüzem tervezőit. Minden bizonnyal előbb-utóbb sikerül e téren is az élet diktálta követelményeknek jobban megfelelő együttműködést, tervezési szinkront megteremtetni. Komoly problémaként jelentkezett a csőigény is, amire az elmúlt öt évben nem volt példa. Az önálló kezdeményezés erejének és hatékonyságának bizonyítéka, hogy a Csőgyárban végrehajtott átgondolt és egyszerű, a követelményeket és igényeket sokoldalúan figyelembe vevő intézkedésekkel sikerült megoldani a csőellátást is.

Harmonikus együttműködés

A Kábelüzem tervezői úgy vélik, hogy a Posta Anyaghivatala sokat segíthet, ha az úgynevezett gyártási hosszak helyett a szükséges kábeleket biztosítanak. Tulajdonképpen négy feltétel alapján teremthetnek meg a harmonikus együttműködést: ha biztosítanak egy-egy adott munkához szükséges kábeleket és azok megfelelő mennyiségét; ha a kivitelezés csak akkor lenne kötelező átvételi a kábel, ha a teljes mennyiség rendelkezésre áll, vagy legalábbis olyan mennyiség, amelynek beépítése gazdaságos; ha nemcsak a negyedév utolsó hónapjában szállítanak, hanem legalábbis havonként, hogy a termelés ritmikusan megszervezhető; ha nem lenne átvételi kötelezettség arra az esetre, ha — a gyári gyártási hossz miatt — a megrendelt mennyiségben felváltó kábel van.

Az Anyaghivatal jelenlegi helyzeténél fogva előnyöket élvez, azonban az élet megköveteli, hogy az itt jelentkező problémákat valamilyen módon megoldják és az egyenlő partnerség alapján az eddiginél harmonikusabb együttműködés, egyszerű és mindkét fél számára előnyös tervszerűség érvényesüljön.

Mindenképpen érdekes — hangsúlyozta **Csentericz Imre** — az ideai indulás roszabbul sikerült a tavalyinál, — mégis most már jobb eredményekkel számolhatnak. Nyilvánvaló persze, hogy a fizikai munkások bérének rendezése is rendkívül pozitív hatású, és szerepet játszik a javuló eredményekben, mindenekeiőt a munkaerő stabilizálása területén.

Ésszerű intézkedések

A Budapestvidéki Postaigazgatóságnál **Pardavi Ferenc** szerint a tervezett 5,6 százalékos feljutás az első negyedév alapján biztosítottak látszik. **Problémát jelent, hogy egyes kérdések még tisztázatlanok. Nem tudják, hogy a bankszolgáltatást, valamint a rádió és tv előfizetés intézéseit milyen térítést kap az igazgatóság. Az igazgatóság**

területén továbbra is gondot okoz az építőipari létszám hiánya: a tervezett 130 fő helyett állandóan 100 alatt vannak.

Előrelépést jelent, hogy az I. negyedévben 325-let növekedett a főállomások száma és 1018 mellékállomást is létesítettek. A szolgáltatásoknál a tavalyihoz viszonyítva mintegy 10 százalékos az emelkedés. 32 automata alközpontot is felszereltek az I. negyedévben és 1137 mellékállomást. Mind ez ideig sikerült megoldani az anyagproblémákat és biztosítani van a műszaki üzemvitelnél is a létszám. A forgalmi jelentkező kisebb létszámhiány, s elsősorban a hírlap-terjesztés területén látszik szükségessé a minőségi javulás. A forgalom gépesítése is említésre méltó, a hírlapszállításnál 200 kézikocsi beszerzését tervezik. Az osztályvezető szerint a hálózatépítésnél csak a megveszélhelyeken létesítendő megfelelő munkásszállások segíthetnek a jelenlegi nehézségek megoldásában. Ez évben azonban a megyeszékhelyi munkásszállások létesítésére csak bizonyos előkészületek történhetnek, e döntő probléma megoldása csak az elkövetkező években várható.

Figyelemre méltó **Rozsár István** főépítész tájékoztatójának néhány részlete. Az egész évi programot már március végén megkapták, a munkaellátás biztosítva van. A bérrendezéssel stabilizált létszámot még fel akarják tölteni. A tervekben a havi bontás érdekében még tovább dolgoznak; előkészítik minden munkát, hogy biztosítsák a lehető legnagyobb folyamatoságot. A tervek kiadják az építészvezetőknél, hogy áttekintésük legyen, ismerjék pontosan programjukat. Mindezek alapján elkerült a termelékenység emeléséből elérniük a teljesítménynek mintegy 9–10 százalékos növekedését. Feltehetően ki kell emelni, hogy kísérleteznek a programozott szállítással, továbbá hogy 80 százalékosan már megvalósították a helyszíni kezdést.

Az ismertetett tapasztalatok is bizonyítják, hogy az új gazdaságirányítási rendszerben a tervezés területén is rendkívül sok múlik a kezdeményező-készségen, — nyugodtan mondhatjuk — alkotó gondolkodáson. Kiderült továbbá az is, hogy a nagyobb önállóság minden vonatkozásban nagyobb felelősséget is jelent, hiszen az eredményes gazdálkodáshoz előrelátóan biztosítani kell a létszámot és az anyagot mindent. Az 1968-as év mindig a bizonyítást jelent minőségi változást eredményez a tervezői munkában is; feltárulnak mindazok az eddig felszín alatt meghúzódó ésszerűtlenségek, elavult beidegződések, amelyek leküzdésével valóban eljuthat a tervezői munka a korszerűség követelményeihez.

Várkonyi István

Helyreigazítás

Lapunk ez év áprilisi számában „1081 az anyagi, erkölcsi elismerésről” című cikk utolsó bekezdésében az idézett rendelet postai végrehajtási utasítását helytelenül értelmezte. Helyesen így értelmezendő: A szocialista brigádok (brigádtagok) ezüst fokozatú, vagy arany fokozatú kitüntetését a központok postaszerv vezetője és az illetékes szakszervezeti szerv adományozza.

„A beruházás, a részesei alap és az oktatás” című, áprilisi számunkban megjelent cikkünkben nyomdai hibából téves adatok jelentek meg. A helyes szöveg a következő: „Változással találkozunk az év végi jutalmazás területén, amit 15 nappal, mintegy 4383 m/Ft-tal vesznek figyelembe, továbbá a részesei alapban előirányzott 1 százalékos bérfeljesztés összegében, kb. 863 m/Ft-tal.”

Bíráltunk — intézkedtek

Lapunk februári számában „Rossz klíma — elavult berendezés” cím alatt a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság belső kapcsolótermében dolgozó munkakörülményeivel kapcsolatos panaszokról írtunk. **Solti József**, a Posta-vezérgazgatóság illetékes ügyosztályvezetője kivizsgálta a panaszt, s megállapította, hogy az indokolt. A kapcsolótermében levő klimatizáló berendezés nem felel meg a követelményeknek, így az elszívónyílások nagyrészt lezáratták. Elismerik, hogy szükséges a berendezés felújítása, illetve kiegészítése, ezért az igazgatóság egy tanulmánytervet rendelt meg, amely április végére valószínűleg elkészül, s annak alapján a szellőzőberendezést módosítják, illetve átépítik.

Szintén februári számunkban „Élénk termelési tanácskozások” cím alatt a Helyközi Távbeszélő Igazgatóságot érintő olyan problémáknak adtuk helyet, amelyeket a dolgozók vetettek fel a tanácskozásokon. **Szarvas Sándor**, a Helyközi Távbeszélő Igazgatóság vezetője reagált arra a kritikai megjegyzésre, hogy a távtárcsás áramkörök nem minden vidéki távbeszélő központ használja ki kellőképpen.

A szóban forgó hivatalok igazgatóságának felhívta a figyelmét e hibára, s felkérte, hogy biztosítsák a helyes és gazdaságos kihasználását a szóban forgó áramköröknek. Ezen túlmenően a HTI Szakszervezeti Tanácsa felvilágosító munkát végez a cél érdekében.

Lapunk márciusi számában „Élénk termelési tanácskozások” cím alatt többek között a dolgozók észrevételeiről írtunk. **Nagy Béláné**, a Budapest-vidéki Postaigazgatóság vezetője közölte, hogy Dunaújvárosban a meglévő garázs jellegű alumínium helyiségekben a kerékpárok, motorkefék elhelyezhetők, de a beosztott dolgozók személygépkocsijainak garázsirószást nem kívánja megoldani, hiszen ez nem a munkaadó kötelessége.

Az Észak-Pest megyei Táv- közlési Üzemenél elhangzott: Balesetveszélyes a központokban a szavazás. Az igazgatóság vezetője közölte, hogy az előírt védőfelszereléseket a karbantartó dolgozók részére biztosította, azok kifogástalan állapotát, rendeltetésszerű használatát rendszeresen ellenőrzik, illetve megkövetelik. A távközlési üzemetek „Barkas” típusú személygépkocsival látta el.

Az igazgatóság vezetőjétől viszont nem kaptunk választ

a Székesfehérvár 1. sz. postahivatal dolgozóinak problémájára; az étkezési szünet biztosítását, a munkahelyek jobb megvilágítását illetően. Arra sem kaptunk választ, hogy a pusztaszabolcsi pályaudvar postahivatalnál miért volt hónapokig akkumulátorhiány, ami miatt nem használhatták a villamos targoncát.

Szintén márciusi számunkban „Debreceni kétoldali bizottság” cím alatt tettünk szót néhány problémáról, amelyekre **Dr. Deák Ignác**, a Debreceni Postaigazgatóság vezetője válaszolt. Közölte, hogy az új, vagy jobb állapotban levő gépkocsik túlnyomó részét azért irányította vidékre, mert az ottani szolgálat nehezebb, a rossz útvonalok jobban igénybe veszik a gépkocsikat, emellett a használtabb javítását a debreceni korszerű garázsban jobban meg tudják oldani.

Megvizsgálta a csomagkezeléssel kapcsolatos észrevételeit is. A gépkocsivezetőt a Debreceni Igazgatóság területén önálló gépkocsivezető-képzésről rendszerben dolgoznak, s az eddigi eredmények igen kedvezők. A csomagkezelő gépkocsivezetők bérezési problémáját hamarosan megoldják, szem előtt tartva az ösztönző bérezés elvét.

CORVINA KÖNYVKIADÓ:

Garas Klára: A velencei Settecento festészetek című gazdag, színes reprodukciókkal teli könyve a Budapesti Szépművészeti Múzeum olasz anyagának teljes gyűjteményét varázsolja elénk. Mintegy 25 mester 50 képével tárul fel előttünk a velencei korszak. A Settecento-festészet számos fontos emléke még 1836-ban került a Pesti Nemzeti Múzeumba, majd az Országos Képtárba, s végül a Szépművészeti Múzeumba.

László Gyula: Medgyessy Ferenc című könyve kortárs, aki emléket állít a neves mesternek, aki azt vallotta, hogy a szoborcsinálás önvaló. Domborművei, szobrai, kiállták az idők próbáját. 1940-ben alkotta meg „Szt. István lovas szobrát. Korábban Yelki Andrást, a Magvetőt, a Tancsost, Mórincz Zsigmond, Rippl Rónai szobrát és a bájos Mackót.

A Művészet Kiskönyvtára sorozatban **Lajta Edit:** Vermeer, holland festőművésznek állít emléket, aki a XVII. századi holland piktúra kiemelkedő alakja volt. Vasile: Aman, a múlt századi román festészet nagy alakjának műveit tárja az olvasó elé. A kötet ötven művészi reprodukciót, hat színes nyomatot tartalmaz.

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ:

Kertész Magda—Szür Szabó József: De az alma ugye jó volt?!

A téma: a két nem — a férfi és a nő — közti örök elmentmondás és harmónia humoros görbétükre. **G. Childre:** Ember önmaga alkotója című könyvében hosszú utazásra invitálja az olvasót, az utazás 345 ezer évig tart.

MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ:

Vézi Endre: Vendég az esküvő című novella köteté ismét szép elbeszélésekkel ajándékozza meg az olvasót. **Remenyik Zsigmond:** Vész és kaland — óserdő című könyve, két regényt rejti magában. A szerző dél-amerikai utazásainak kalandos sorsát írja le. **T. Nagy Sándor:** Vas-kenyér című verseskötete a gyárak, gépek embeinek érzés- és élményvilágát érzékelteti meggyőzően, szép lírával. **Gondos Ernő:** Jónás és a cet Obudán, szociográfiai jegyzet. A szerző közel nyolc évig figyelte egy obudai gyár életét, s tapasztalatainak mozaikkockáiból építette fel írását. Fő érdeme: segít közzé tenni a munkásoknál mai gondját, egész gazdaságunk jövőjét.

B. Gy.

KÖNYVESPOLC

Május 25—június 2. között ünnepi könyvet tartunk országunk. Ez alkalommal 63 féle, együttesen 800 ezernél magasabb példányszámú új kiadvány jelenik meg. A lista zömmel magyar írók, s ezen belül mai szerzők szépirodalmi műveit tartalmazza, de nem hiányoznak a kortársi és klasszikus külföldi írók sem.

EURÓPA KÖNYVKIADÓ:

Alekszej Tolsztoj: Kisregényei és elbeszélései reprezentatív különben jelennek meg. A Golgota és a Nagy Péter szerzőjének művei maradandó értékűek, különös érdekességgel szolgálnak. A Nyikita gyermekkor, Sánta herceg lírai története még az orosz nemesség patriarchális életét idézi; az 1914-ben írt Éji látomás már tovább lép, a mindentől megcsörögött értelmiség kiáltásáról, s egy egész pusztulásra ítélt korszakról szól képet.

Capex három regényt tartalmazza a Helikon kiadásban megjelent könyv: **Hordubal — Meteor — Egyszerű élet.** Az első regény az Amerikából hazatért kárpátaljai gazda meggyilkolásáról szól, a második egy lezuhant repülő pilótájának tragikus történetét tartalmazza, a harmadik önvaló, mint egy látszatra egyszerű, hétköznapi életéről, mert valójában igen sokrétű és elmentmondásokkal teli.

Marija Rolnikaité: El kell mondanom című könyve **Anna Frank** világhírű naplóját jutatta eszünkbe. Az író alig 14 esztendő kislány, amikor a náci hadsereg előzőli Litvániát. A gyermekleányt egy deportált magyar tanítónő menti meg. Történelmi dokumentum, vádirat és mementó együttvéve a könyv.

Stendhal: Armance—Lamiel című könyve, a sorozat negyedik kiadása. Leleplezi a restaurációs Párizs elagott nemesi osztályának tehetetlenségét, megfesti a francia polgári fejlődés széles körképét.

Lev Tolsztoj: Levelek, naplójegyzetek, igaz irodalmi csemegének számít.

Martin Andersen Nexø: Ditte, az ember lánya című világhírű regénye korábban Szürke fény címmel látott napvilágot; film is készült belőle.

Alberto Moravia: Egy asszony, meg a lánya. A II. világháború végét mutatja be Olaszország tükrében. Egy asszony és a lánya, mint

evakuált menekül helységről helysére, találkozások az amerikai hadsereggel igen tragikus végű. Film is készült a regényből.

Dürrenmatt: Igéret, Ehrenburg: Moszkvai sikátor, a Zsebkönyvek sorozatban jelent meg.

D. Cusack: Ketten a halál ellen című könyve, világsikernek számít. Az írónő szinte az egész világot bejárta, nyugat és kelet országában gyűjtött élményeket. Következetesen antifasiszta, s írásainak ez szabja meg alaphangját.

SZÉPIRODALMI KÖNYVKIADÓ:

Keszthelyi Zoltán: Az ősz gyertyái című regény, nagy verses gyűjtemény jelent meg.

Demény Ottó: Eletforma című verseskötete képviseli az 50-es évek derekán feltűnt ifjú szocialista költőnemzedéket. **Kenész Ferenc:** Fekete hanglamezek szintén verses kötet. Az erdélyi költő, figyelemre méltó alkotásával hívja fel magára a figyelmet.

Dr. Nyiszli Miklós: Orvos voltam Auschwitzban című könyve egy tragikus időszaknak a mementója. Az író a hírhedt haláltábor orvosparancsnoka, Dr. Mengele mellett, mint beosztott rab orvos dolgozott. **Beke György:** az utolsó betlehem című riportkötete, képet fest elénk a mai, szocializmus építő Romániáról. **Dickens:** Karácsonyi ének — Harangzó című regényei a legnépszerűbbek közé tartoznak.

GONDOLAT KÖNYVKIADÓ:

O. Rosszjanov: Zalka Máté. Az író bemutatja Zalka Mátét az új szabad társadalom fróradát, az antifasiszta harcok forradalmi humanizmusát.

Füstös L.—Huszár N.: Maxwell című könyve a klasszikus fizika egyik legnagyobb egységéről szól. **Mádl Antal:** A német felvilágosodás című könyve elemzi a feudális virágzásakor a XVIII. századi Németországot. **Szabadváry:** Lavoisier és kora című könyve a tudományos kémia megalapítójáról szól. **A. C. Clarke:** A jövő kőrvonalai című könyve nem jósol, csupán meghatározza azokat a kereteket, amelyekben belül bizonyos dolgok kialakulása logikus. **Dr. Haraszti:** A nem élet kérdése az ötdik. bővített kiadást érte el. A példányszám meghaladja a 250 ezret.

Munkaerő-gazdálkodásunkról

A jobb eredményt, nagyobb nyereséget elérő vállalat az átlagosnál kedvezőbb fejlődési lehetőséget, szociális ellátottságot és nyereség-részesedést biztosíthat önmagának, tehát az új mechanizmus viszonyai között változatlanul fontos szerepet játszik az ésszerű munkaerő-gazdálkodás. A munkaügyi tervek sokoldalúan és körültekintően alapossággal kell elkészíteni — ahogyan ezt a Postaügyi Értesítőben megjelent végrehajtási utasítás 3. sz. melléklete körvonalazza.

A tervezés részletességét és módszerét a követelmények határozzák meg. Így a nagyobb és a többféle feladatot ellátó igazgatóságoknak részletesebb, elemzőbb munkaügyi tervek kell készíteniük, mint a kislétszámú, egyetlen tevékenységi kört végző központi hivatalnak. Az eltérő módszerek és részletességgel készített munkaügyi tervek azonban azonos feladatra épülnek.

A Posta új gazdaságirányítási rendjének végrehajtási utasításához kapcsolódó „Munkaerő-gazdálkodás” című melléklet az egységes felfogást kívánja erősíteni.

A munkaerő-gazdálkodási tervek kialakításánál mindenekelőtt a Posta céljait kell figyelembe venni. Számolni kell továbbá az országos, a megyei és a helyi munkaerő-helyzettel. Figyelembe kell venni, hogy — országos méretekben — a munkaképes korú férfi lakosság 100 százaléka, a női lakosság pedig csaknem 70 százaléka dolgozik vagy tanul.

Az utánpótlást elsősorban az ifjúság, kisebb mértékben a háztartásban maradt nők köréből biztosíthatjuk.

Az országos helyzet természetesen nem minden megyében és városban egyforma. Éppen ezért az illetékes területi tanácsok útján kell tájékozódni a terület munkaerő-helyzetéről, hogy a munkaerő-szükségletet körvonalázó fejlesztési tervekben reálisan számolhassanak a helyi adottságokkal és lehetőségekkel.

Hosszabb távra figyelembe kell azt is venni, hogy az úgynevezett demográfiai hullám 1970-ig sok fiatal munkabaállítását igényli, majd később jóval kevesebb jelentkező lesz.

Az új mechanizmus mindenekelőtt biztosítja a szabad munkavállalás lehetőségét, megszűntek a köztartozások. A dolgozó és a vállalat egyaránt élhet a felmondás lehetőségével, a kollektív szerződésben rögzített „házi” szabályoknak megfelelően. A felmondás szabadsága pillanatnyilag és még jó ideig érzékenyen érinti a postát, mint vállalatot. Az országos munkaerőhiány következtében a dolgozók válogathatnak a munkahelyek között.

Ebből következik, hogy a gazdaságirányítási új rendjében, különösen az átterés időszakában rendszeresen figyelemmel kell kísérni a munkaerő-forgalmat, vizsgálni és elemezni kell a kilépések okait. Elsősorban a szakképzett és a jól dolgozó munkaerő megszervezése és megtartása érdekében kell minden lehetséges eszközt és módszert igénybe venni.

A tervszerű munkaerő-gazdálkodás — a gazdaságirányítási feladatokon túl — a dolgozó ember egészségének, testi épségének védelmét szol-

gálja, mint ahogy erről a végrehajtási utasítás intézkedik. A tervek elkészítésénél nem szabad figyelmen kívül hagyni:

— A Posta oktatási intézményeiből kikerülő fiatalok alkalmazásával kapcsolatos erkölcsi kötelezettségeket;

— A gépesítés, az automatizálás következtében adódó helyzetet;

— A munkaidő jobb kihasználásának lehetőségeit, a munkacsúcsok bevezetése érdekében kívánatos szaporítani a részmunkaidejű foglalkoztatást;

— A női munkavállalók arányszámának növekedéséből következő helyzetet, (várhatóan egyre többen veszik igénybe a gyermekgondozási segítyt);

— Kötelességünk gondoskodni a csökkent munkaképességűvé vált munkatársak megfelelő foglalkoztatásáról, elsősorban oly módon, hogy olyan munkakörökbe helyezzük őket, ahol teljes értékű munkát végezhetnek;

— Az egyéni emberi problémák (a nyugdíjazás elhalasztása, lakásváltozás, a gyermekek taníttatása), lehetőség szerinti segítését.

A munkaerő-gazdálkodás természetesen változatlanul az eddig kialakított és a jövőben megállapítandó létszámnormákra épül. A norma által szükségesnek tartott létszámtól való eltérést — ha akár növekvő, akár csökkenő irányban meghaladja a 20%-ot — meg kell vizsgálni.

A vizsgálódásnál — a gazdaságossági érdekek mellett — figyelembe kell venni a munkaintenzitás fokát, a dolgozó egészségének védelmét is.

A végrehajtó postaszerveknél a táppénzes helyzet alakulása is befolyásolja a gazdálkodást. Ezért figyelemmel kell kísérni a helyzet alakulását. Szükség esetén intézkedni kell az egészségügyi ellátás javítására, vagy az ellenőrzés rendszeresebbé tételére.

A tartalék feltárása ugyancsak fontos feladat. A középfokú postaszervek önmaguk határozhatják el, hogy — a létszámnorma, valamint a képzettségi előírások figyelembevételével — számszerűen hány munkavállalóval oldják meg a feladataikat. A posta jellemző munkakörében

a szolgáltatás minőségének érdekében természetesen továbbra is be kell tartani a képzettségi előírásokat.

Új dolog viszont az új mechanizmus viszonyai között lehetőség nyílik arra, a kollektív szerződésben rögzítetteknek megfelelően, hogy azonos jellegű munkakörökben — a postaszervek belülről, illetve a postaszervek között — átirányítsák a dolgozókat.

Az új mechanizmus a korábbinál nagyobb önállóságot, felelősséget és érdekeltséget biztosít munkaügyi vonatkozásában is. A vezérigazgatóság ilyen megfontolásból bővítette az igazgatóságok, a középfokú postaszervek, valamint a felügyelet alá tartozó üzemek, hivatalok hatáskörét is. A munkaerő-gazdálkodás új rendszere nem csupán összpontosított érdekeket szolgál, hanem — mint a végrehajtási utasítás 3. sz. mellékletének vázlatos kivonatolásából is kitűnik — megegyezik a postás dolgozók jól felfogott érdekeivel is.

Macsári Károly

Győzelem a felszabadulási seregszemlén

Minden évben megrendezésre kerülő nagyszabású kulturális és sportesemény a KPM felügyelete alá tartozó felsőfokú technikumok felszabadulási seregszemléje.

A felszabadulási seregszemle úgy indult, hogy a Felső-

fokú Gépjármű-közlekedési Technikum biztosan nyeri az összetett pontversenyt. Nemcsak a kispályás labdarúgásban és az asztaliteniszben kerültek első helyre, hanem — meglepetésre — kézilabdában is. Igaz, a távközlési fiatalok

kézilabdában és asztaliteniszben is meg tudták szerelni a második helyet, ami ugyancsak döntő jelentőségűnek bizonyult. Sőt, labdarúgásban sem választotta el őket a második helytől. Az utolsó mérkőzés 3:3-mal végződött.

Az első jó hírek a Péceli úti kosárlabdatornáról érkeztek. Minden mérkőzését fölényesen nyerte a Távközlés, első helyét semmi sem veszélyeztette. A sakkozók és az asztaliteniszzők tornája már jóval szorosabb volt, de végül ez a két versenyszám is postásgyőzelmet hozott. A felszabadulási seregszemle, vándordíjat a szellemi torna döntője. E vetélkedőn szerepeltek a legjobban a távközlési fiatalok. A meglehetősen nehéz szakmai és általános műveltséget kutató kérdésekre magabiztosan válaszoltak. S mivel e számban a győzelemre ugyancsak esélyes gépjármű-közlekedésiek csak a harmadik helyet tudták megszerezni, az 1968. évi felszabadulási seregszemle végső helyezési sorrendje 5—3—1 pontozásos rendszer szerint számítva — így alakult:

1. Felsőfokú Távközlési Technikum 22 pont, 2. Felsőfokú Gépjárműközlekedési Technikum 18 pont, 3. Felsőfokú Vasútforgalmi Technikum 14 pont.

Vedres József

Hajrá az üzemi bajnokságban

Öt sportágban — asztalitenisz, labdarúgás, röplabda, sakk és teke — a tavaszi hajrához érkezett a budapesti postautazemek és hivatalok nagy mezőnyökkel indult bajnoksága. Különösen a kispályás labdarúgásban sikerült ismét jól a szervezés. 56 csapat kezdte meg május elején a küzdelmet.

Annak csak örülni lehet, hogy megoldódott a kispályás labdarúgók tömegsport rendezvényeinek „hagyományos” őszi gondja. A múltban, a korai sötétedés miatt, gyakran munkaidőben kezdték el a mérkőzéseket. Most elkészült a kispálya világítása, így nem csak a minőségi csapatok edzhetnek este is, de az üzemi baj-

nokságok is zavartalanabban folytathatnak.

Néhány sportágban — elsősorban asztaliteniszben — a tavaszi bajnoki forduló befejezése előtt szoros a küzdelem. A férfi I. osztályban a HTI Szerelő, a Kábeligazgatás és az Erzsébet; a II. osztályban az Alközpont-Óbuda, az Erzsébet II. és a HALÉP; a III. osztályban a Teréz, a Hírlapüzem és a Lipót, míg a női I. osztályban az Erzsébet és a KHI „B”; a II. osztályban az Alközpont-KISZ és az RTV Igazgatóság csapatai küzdenek a legnagyobb eséllyel a tavaszi elsősegéért.

Jól kezdett sakkban, az I. csoportban a Javitóüzem: 4 pontot szerzett az első fordulóban, míg a II. csoportban a Bp. 70-esnek sikerült 3,5 pontot szereznie.

Tekében az Alközpont-csapatok „tarolnak” mind az I., mind a II. osztályban, tavaszi elsősegük valószínű. A női röplabda-bajnokság mezőnye az Erzsébet Távközlési Üzem csapatával bővült.

SPORTHÍREK

● A IX. felszabadulási csillagútra első hat helyezette közétt három Postás-repülőjével találkozunk. A 3., a 4. és a 5. helyezések Mandl Ernő, Gulyás Ferenc és Horváth József nevéhez fűződnek.

● Pécelt, a Verseny utcai sporttelep mintegy félmillió forint értékű beruházással bővült. A pártoló tagdíjbevétele jelentősen megnövekedett.

● A KPSZT mellett működő Testnevelési és Tömegsport Bizottság július 14-én „Postás vonat”-kirándulást szervez Sopronba. A kirándulás résztvevőit határsáv belépési engedéllyel kell ellátni, és a résztvevők számától függően kell az IBUSZ-tól vonatot rendelni. Az előzetes felméréshez szükséges „Tájékoztató”-t már megküldték az alapszervekhez.

● Riasztani kellene az NB III-ban változatlanul mérsekeket szereplő Bp. Postás labdarúgó-csapatát. Az első nyolc forduló után csupán 4 pontot gyűjtött össze, s így a 16-os mezőnyben a 14. helyen állt. (v—j)

Komplex műszaki-gazdasági elemzés

Ez a címe a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó által gondozott, most megjelent műnek. Számolni kell például az új gazdaságirányítási rendszerben a piaci hatásokkal, a megváltozott módon érvényesíthető anyagi érdekeltséggel. A vezetőknek folyamatosan kell dönteniük a felmerülő gazdasági problémákban s ehhez nélkülözhetetlen a megalapozott, pontos információ. Ehhez viszont komplex műszaki-gazdasági elemzés szükséges, amelyet valamennyi lényeges folyamatra ki kell terjeszteni. Így feltárhatók a tartalékok, növelhetők az eredmények, megfigyelhető az álló- és forgóeszközök alakulása, a nyereség, a jövedelmezőség, a műszaki fejlesztés színvonala. Mindezek figyelembevételével a vezetők kiválaszthatják a leghatékonyabb intézkedési lehetőségeket. Igen hasznos könyvről van szó, ajánljuk a Posta felső és középszintű végrehajtó szervei vezetőinek.

Dr. Harangozó Ede: Az új gazdasági mechanizmus és a Munka Törvénykönyve című könyve is megjelent (Kossuth). Nagyon lényeges, minden gazdasági és társadalmi szerv vezetőgárdájának, a szakszervezeti tisztségviselőinek ismerni például a munkajogi szabályozás követelményeit, a gazdasági mechanizmus és a különböző paragrafusok összefüggéseit. Erről szól a könyv amelyet szintén hasznos segédeszközként ajánljuk.

Postás Panni levele

BIZONYÍTVÁNYOSZTÁS ELŐTT

Sok szülő foglalkoztat mostanában az a gondolat, vajon milyen lesz a gyerek év végi bizonyítványa? A jó bizonyítványnál nincs is probléma, nem így a rossznál. Következnek a szemrehányások, sajnos sok helyen a testi fenyegetések (elég-e nem ítelhető módszer ez!) és következik a fenyegetések, hogy majd így, meg úgy lesz. Pedig a szülőnek egy kicsit önmagába is kell néznie. Nem lehet jó tanulmányi eredményt várni az olyan gyermektől, aki rossz családi körülmények között nő fel. A kiegyensúlyozatlan környezet kárára van. Gondoljunk csak arra, hogy a felnőttekre is ránehezedik az otthon rossz légköre, elkíséri a munkahelyére, munkájába. Mennyire inkább hát ez a gyerekekre, aki ilyen körülmények között nem tud figyelni, gondolatait minduntalan visszatérnek az otthoni eseményekre.

Mérlegelni kell azt is, hogy mennyire biztosította a szülő gyermeke részére szükséges tanulmányi eszközöket. Nem lehet jó eredményt várni attól a gyerektől, aki egész évben kölcsönkérgette a szomszédjától a ceruzát, színesít, térképet, körzőt stb-t.

Komolyan kell foglalkozni azaz, is, hogy képes-e a gyereke jobb eredményt elérni? Hiszen vannak gyengébb képességűek, akiknél nem a szorgalom hiányában kell keresni a gyengébb bizonyítvány okát. Nemcsak a jó tanuló, jó képességű gyerekekből lesznek szorgalmas, becsületes dolgozó emberek. Előfordul, hogy a szívesen tanulók nem a várt mértékben állják meg helyü-

ket az életben, s sokkal többre vitték a közepes eredménnyel végzett, de egyébként szorgalmas, rendszerető, jóindulatú gyerekek.

Vissza kell tekintenünk az elmúlt évre abban is, vajon mennyi segítséget kapott tőlünk? Elég jó volt-e a kapcsolatunk, együttműködésünk az iskolával, kértük-e a pedagógusok segítségét?

Összefoglalva: a bizonyítványt hozó gyerekeket fogadjuk szeretettel, megértéssel. Mert a gyerekek is fájó a rosszabb bizonyítvány és hát-

KÖNYVEK—FIATALOKNAK

A Móra Könyvkiadó „Érettségizők, felvételizők zsebkönyve” cím alatt a gimnáziumot, szakközépiskolát, technikumot végző fiatalok számára kíván segítséget nyújtani. Tartalmazza a könyv az elmúlt év kül- és belpolitikai, tudományos és kulturális eseményeinek, tudnivalóinak tömör, a lényegyet megvilágító összefoglalóját:

Gergely Márta: Többinsincs osztály című regényében sok-sok iskolás ráismerhet saját osztályára. Ami a regényben történt, a kutyalopástól a regényírásig, bármelyik iskolás olvasóval megtörténhet. A történet: néhány nyolcadikos fiú és leány szeretné megírni az osztály történetét, s e körül érdekes, izgalmas események zajlanak. Lázár István: Adria! nyár, jugoszláviai útnapló. Az adria! partvidék vadregényessége régóta csábítja a turistákat, szinte a világ

lás, ha a szülőknél megértésre talál. Ne szidjuk, ne korholjuk és ne rontuk el a nyári pihenőjét. Testileg-lelkileg elfáradt a hosszú iskolaév alatt; erőt kell gyűjteni az elkövetkezendő, mind nagyobb feladatokat jelentő új iskolaévre. A bukott tanulókat pedig kellő szigorral, de mindenképpen szeretettel segítjük, hogy jóvá tehesék a hibájukat.

Ha a szülő az iskolaév elejétől figyelemmel kíséri a diák munkáját, akkor nem kell félni majd az iskolaév végétől...

minden részéről. Beke György: Vándorvillám című könyvében a fősős Kelemen. Az ifjú ember kettőre szerelmek között öröklődik, tusakodik magával, kórok, szívós, önféjű, önző, de ugyanakkor élete árán ment meg két játszódó gyermeket.

„Első ének” cím alatt fiatal költők verseit gyűjtötte egybe Mezei András. 38 fiatal költő verseiből kap kézbe válogatást az olvasó. Közös ismertetőjelük: — mind innen van a 30 éven, — önálló kötetet még egynek sem jelent meg, tehát mindegyiküknek ez az első jelentős lépése a jövő felé.

L. Voronkova: Varázsparti című meseregénye 12 mesét tartalmaz állatokról, huncut gyermekekről, kalandos történetekről. Ács Katalin: Orbán és Petronelka két kis vadgálambfiókról szól.

KERESZTREJTVÉNY

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60

VÍZSZINTES: 2. Öt esztendővel ezelőtt (június 3-án) halt meg Nazim Hikmet, világhírű török költő, a nemzetközi békeharc kiemelkedő harcosa. Egyik vers-ciklusa. 11. Kötés. 13. Felemelt. 14. Csodálkozást kifejező szócska. 15. UTP. 17. Madár. 18. IAV. 19. Zokoga. 21. Becézett leány (+). 22. Francia sötány — fonetikus. 23. Becézett leány. 25. Méhecskéik lakhelye. 27. Mutatózó és kötőszó. 29. Keleti állam. 30. Idégen helyeslés. 31. Kérdőnévmás. 33. Időszámítás előtti. 34. Lakatlan otthon. 35. KS. 37. Piros — németül. 38. AI. 39. Híntő. 42. Becézett leány. 44. Zajongj. 46. Gyógyszer-alapanyag (arab-görög). 47. Duplán: talmi. 48. Német filmcég. 50. Szovjet város. 51. ZÖS. 52. Filmoperátor (István). 54. Angol sőr. 55. AAAAAA 56.gia, négy önálló részből álló mű. 58. Azonos a vízzel. 38-cal. 59. Hikmet vers-ciklus.

FÜGGŐLEGES: 1. Hikmet vers-ciklusa. 3. Számnév. 4. RAH. 5. Jármű. 6. Kitalálja. 7. Nocsak. 8. BTO. 9. Idegen kötőszó. 10. Nazim Hikmet egyik verse. 12. Folyó (névelővel). 14. Újságíró, több drámáját is bemutatták már (Mária). 16. Szovjet folyó. 18. Becézett II. 20. Nazim Hikmet költeménye. 22. Még egy Nazim Hikmet-verse. 24. Rossz-emlékű két betű. 26. Létezik. 28. Szín. 31. Mindjárt. 32. Azonos betűk. 36. Gyümölcs

(többes). 38. Piperemárka (névelő). 40. Mesterember. 41. Fordítva: menni, angolul. 42. Olasz névelő. 43. Másolva. 45. Szövetség, egyesülés (sp.). 46. Szerep a Turandot-ból (Puccini). 49. Peczeg. 52. Nagyképű „nagyvonalúság” (az utolsó kocka, kettősbetű). 53. LLO. 56. Dunántúli város fele. 57. Alattakás.

Beküldendő: vízszintes 2, 59, függőleges: 1, 10, 20, 22.

Beküldési határidő: június 15.

A lapunk áprilisi számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: Vízszintes 1: A munkakörülmények megjavítása és Függőleges 1. A szakszervezeti jogok. 19. Dagobert Krause.

Könyvjutalmat nyertek: Vörös Béla (Mezőcsát), Racsó István (Salgótarján), Széles György (Budapest), Szőlősi Eszter (Budapest), Sziney Gyula (Budapest).

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének lapja Szerkesztő a szerkesztő bizottság Felelős szerkesztő: Bérces György Szerkesztőség: Budapest, XIV. Cházár András utca 13. Telefon: 428-777 Kiadja a Népszava Lapkiadó Vállalat Budapest VII. Rákóczi út 64. Telefon: 234-819 Felelős kiadó: Gábor Márton, a Népszava Lapkiadó Vállalat igazgatója Terjeszti a Postások Szakszervezete Szikra Lapnyomda, Budapest

Két MT-SZOT Vörös Vándorzászló, öt élüzem

A Posta Radió és Televízió-műszaki Igazgatóság tavaly és az idén is elnyerte a Minisztertanács és SZOT Vörös Vándorzászlóját. A díszterem ünnepi dolgozókkal telt meg. Az Elnökségben ott volt dr. Ajtai Miklós, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, Besenyei Miklós, szakszervezetünk főtitkára, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, Horn Dezső, a miniszter első helyettese, a Posta vezérigazgatója.

Engedjék meg, hogy átadjam a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Kormány és a Szakszervezetek Országos Tanácsa üdvözlését az igazgatósághoz tartozó kollektíva minden dolgozójának az élenjáró eredményekért, amit ma együtt ünneplünk. Azzal a megtisztelő feladattal bíztam meg, hogy átadjam kollektívájuknak a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója tiszteletére indított munkaverseny eredményei alapján a Minisztertanács és SZOT vándorzászlóját, — mondotta bevezetőként dr. Ajtai Miklós. A továbbiakban méltatta a rádió,

a televízió műszaki dolgozóinak áldozatos munkáját, s azt, hogy mind jelentősebb műszaki fejlődés tapasztalható, illetve várható. Szólt arról, hogy az új 300 kilowatt teljesítményű adó ugrásszerűen növeli a Kossuth-adó vételi területét, illetve javítja a vételi minőséget. Új sokcsatornás mikrohullámú nemzetközi összeköttetések épülnek, egyrészt televízió-közvetítés, másrészt távbeszélő összeköttetés céljára. Új feladat a színes televízió megvalósítása. Ezekhez a feladatokhoz a kormány megfelelő összegűt biztosít. Utalt a IV. ötéves terv előkészítésére, amelynek fejlesztési programjába szervesen illeszkedik a biztonságos műsorszórás érdekében a tartalék televízió-adó üzembehelyezése. A rövidhullámú állomások létesítésének sokrétű új feladatát nagy részt a magyar ipar vette át. Megemlítette, hogy a magyar-osztrák nemzetközi összeköttetés televíziós-műsorok, telefonbeszélgetések és távirójelek átvitelére lesz alkalmas. Annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az igazgatóság dolgozói megoldják a rájuk váró nagy feladatokat. A vándorzászló átadása után került sor a különböző kitüntetésekre, jutalmakra.

A Soproni Postaigazgatóság hivatalának, üzemének az MT-SZOT Vörös Vándorzászlót Horn Dezső, a közlekedési- és postaügyi miniszter első helyettese, a Posta vezérigazgatója, a Minisztertanács nevében, Besenyei Miklós, szakszervezetünk főtitkára pedig a Szakszervezetek Országos Tanácsa nevében adta át. Horn elvtárs

hangsúlyozta, hogy az igazgatóság teljesítményi értéktervét 103,3 százalékra teljesítette, üzem eredményét pedig a tervezetthez viszonyítva 2,3 millió forinttal növelte. Külön említette meg a hírlapterjesztésben végzett jó munkát, s azt, hogy az üzemi balesetek száma az előző évhez viszonyítva jelentős mértékben csökkent. Hangoztatta, hogy az igazgatóság szívesen vállalja az új feladatok megoldását, a korszerű hálózatok, berendezések kísérleti üzemeltetésével járó fáradozást, többletmunkát. Megemlítette az észak-balatonon kísérleti hálózat és a crossbar rendszerű távbeszélő-központok üzemeltetését. Szólt a munkaverseny-mozgalomról is: 100 brigád 925 taggal érdemelte ki a Szocialista címet, köztük többen hatodszor, hetedszer, sőt nyolcadszor kapták meg a kitüntetéseket. A SZIM mozgalomban 138 fiatal ért el nagyszerű eredményeket. Ezek után beszélt a feladatokról, a távközlési hálózatok és berendezések korszerűsítésével kapcsolatos fejlesztésről.

Besenyei Miklós főtitkár melege szavakkal köszöntötte a magas kitüntetést kiérdemelő Soproni Igazgatósághoz tartozó dolgozókat, gratulált a nagyszerű eredményekhez és további jó munkára buzdította a kitüntetett szocialista brigádokat, az összes postás dolgozókat. Ezek után került sor a Vörös Vándorzászló átadására, majd nyolcan kapták meg a Posta Kiváló Dolgozója kitüntetést, nyolcan miniszteri és szintén nyolcan postavezérigazgatói elismerést kaptak. Összesen 460 ezer forint jutalmat osztottak ki az élenjáró dolgozóknak.

A Budapesti Távbeszélő Igazgatóság üzemel, hivatalai Élüzem-ünnepségén Fatalin János, a szakszervezet titkára az Elnökség nevében köszöntötte az ünnepeket, hangoztatta, hogy az igazgatóság dolgozói minden tőlük telhetőt megtekintek a lakosság igényeinek kielégítéséért. Köszöntötte a jubileumi munkaverseny résztvevőit, az újítókat, a szocialista brigádok tagjait, akik nagymértékben hozzájárultak többek közt ahhoz, hogy a tervezett 10 ezer állomáskaporlatti tervet 2300 darabban teljesítették. Megemlítette, hogy a szocialista összefogás eredményeként 61 nappal határidő előtt helyezték üzembe a József távbeszélő főközpont 4000-es gépegységét. Hasonlóképp voltak az eredmények a Zugló főközpontban, a Ferenc távbeszélő főközpontban, a Krisztinában. Az igazgatóság jól élt az új gazdasági mechanizmus adta lehetőségekkel. A dolgozók megértették, hogy előtérbe lépett a munka mennyisége mellett a minőség, s ebben a szellemben veszik ki részüket a versenyből is. Tolmácsolta az Elnökség jókívánságait, s egyben a közelő Anyák Napja alkalmából szeretettel köszöntötte a dolgozó édesanyákat. Gazi Nándor, a Vezérigazgatóság Távközlési szakosztály vezetője tolmácsolta a postai vezetés jókívánságait.

Az Élüzem kitüntetés átvételén három nappal ezelőtt a Posta Kiváló Dolgozója kitüntetést, három Miniszteri és kilenc Vezérigazgatói elismerésben részesültek. Három üzem kapta meg a „Kiváló Üzem” címet. Nagy összegű pénzzutalmat osztottak szét az élenjáró dolgozók között.

A Miskolci Postaigazgatóság is élüzemünnepséget tartott. Koncz Sándor a Szakszervezet Elnöksége nevében mondott üdvözlőbeszédet. Hangoztatta, hogy az Élüzem cím az elmúlt évi eredmények elismerése, ugyanakkor kötelezettséget jelent az évi feladatok végrehajtására is.

A Budapesti Postaigazgatóság élüzemünnepségén Buzza Mártonné dr. tartott ünnepi beszédet. Az igazgatóság az üzemviteli bevételt 105 százalékra teljesítette. Példamutató a posta- és távirószolgálat, illetve a hírlapterjesztés munkája. Az igazgatóság részéről sokirányú kezdeményezés történt a közönség kultúraltalibb kiszolgálásait illetően. Terve felül például 4 postahivatali korszerűsítettek. A telepített kézbesítés is nagymértékben szélesedett az elmúlt évben. 63 alkalommal állítottak fel alkalmi postahivatalt. A feladatokról szólva hangsúlyozta: keresnünk kell az olyan kézbesítési módszereket, amelyek segítségével kevesebb fizikai erőfeszítéssel lehet a szolgálatot ellátni.

A szakszervezet Elnöksége nevében Fatalin János köszöntötte az ünneplőket, gratulált a munkában élenjáróknak, a szocialista brigádoknak és mindazoknak a párt- és szakszervezeti aktivistáknak, akik társadalmi munkában működtek közre a dolgozók nevelésében, mozgósításában.

Heten kapták meg a Posta Kiváló Dolgozója kitüntetést, hatan miniszteri, tizennyolcan vezérigazgatói dícsérletben részesültek. Mintegy 190 ezer forint jutalmat osztottak szét.

A Szegei Postaigazgatóság Élüzem ünnepségén dr. Buják Konstantin postavezérigazgatóhelyettes adta át a kitüntetést, az Elnökség nevében Csáki László köszöntötte az igazgatóság dolgozóit. 15 hivatal kapta meg a Kiváló Hivatal címet, 138-an a Szakma Ifjú Mestere kitüntetést. 100-an kapták meg a Kiváló Dolgozó kitüntetést. Öt brigád kapta meg az arany, öt az ezüst, hét pedig a bronz fokozatot.

A Posta Központi Javító üzemben 28. élüzem ünnepséget tartottak. Ez alkalomból Rontó Tibor vezérigazgatóhelyettes tartott ünnepi beszédet. Elnökségünk nevében Kóczián András üdvözlötte az ünneplő dolgozókat. Sokan kaptak különböző kitüntetéseket és pénzzutalmat. (B. Gy.)

Az újítási szabályzatról

Az 1968. január 1-ével életbeléptetett újításokról szóló kormányrendelet alapvetően megváltoztatja az újítási ügyek intézését, az újítók anyagi elismerését. A jogszabály csak a legényesebb rendelkezéseket tartalmazza.

A kormányrendelet végrehajtását a Postavezérigazgatóság részletesen az újítási szabályzatban rendezte, amely még esután tervezet. Készítésénél figyelembe vették a középfokú postaszervezési és szakszervezeti szervek, valamint a Központi Újítási Tanács véleményét.

A kormányrendelet alapján változott az újítás fogalmának régebbi meghatározása. Esszerint újításnak tekinthető az a műszaki megoldás és üzemszervezési irányuló javaslatok, amelyek a vállalat számára hasznos eredményt hoznak.

Postai szempontból a műszaki megoldást a postaszolgálat, a vezetékes és vezeték nélküli hírközlés, a postai szállítás, a gyártás, fenntartás és üzemvitel területén alkalmazott berendezések hasznos, vagy célszerű, de minőségével nem rontó megváltoztatása jelenti. Az üzemszervezési kapcsolatos megoldás az olyan javaslat, amely a postai feladatok leg gazdaságosabb megvalósítása érdekében a munkafolyamat elemeit (munkaerő, munkaeszköz, munkatárgy) összefogja, elrendezi és összehangolja. Mivel a posta szolgáltató jellegű, ezért a szabályzat-tervezet szerint a változások, amelyek az igénybevevő felek minőségileg jobb és gazdaságosabb kiszolgálását, a kezelést, (forgalmat) vagy a szolgáltatás lebonyolításának hasznos megváltoztatását célozzák, üzemszervezési javaslatnak tekintendők. Sőt ide tartoznak a balesetelhárításra és a munkakörülmények javítására vonatkozó javaslatok is.

Nem tekinthető újításnak a meglévő, vagy ez után rendszeresített nyomtatványok alakjának, méretének, beosztásának, előállításának stb. megváltoztatására, új nyomtatványok előállítására, vagy meglévőket megszüntetésére irányuló javaslatok. Továbbá a különböző számitási, irodai és egyéb segédeszközök (pl. számitási táblázatok, gumbilyegzők stb.) rendszeresítésére, valamint kiadott jogszabályok, rendeletek, utasítások stb. gyűjteményes kiadására vonatkozó javaslatok, ha azok nem járnak együtt üzemszervezési, vagy munkafolyamat változással.

A kormányrendelet az újítás fogalmának meghatározásában a viszonylagos újdonság és a hasznos eredmény mellett követelményként írja elő, hogy a megoldás nem tartozhat az előterjesztőnek munkaköri kötelessége közé, vagy az munkaköri feladatán belül jelentős alkotói teljesítménynek minősül.

A munkaköri kötelesség elbírálásánál — ez vonatkozik a fejlesztéssel hivatászerűen foglalkozókra is — a munkaköri (munkahelyi) leírás az irányadó, ha azonban az kellő és megnyugtató tájékoztatást nem nyújtana, a vezető a helyi szb meghallgatásával esetenként dönt. Hogy munkakörön belül mi minősül jelentős alkotói teljesítménynek, a javaslat ügyében döntésre jogosult postaszerv állapítja meg, szükség esetén szakértők bevonásával. A viszonylagos újdonság kérdését a tervezet szerint a korábbiaktól eltérően a postaszervek csak a saját területükre vonatkoztatva vizsgálják.

Az újítási szabályzat meghatározza az újítók anyagi elismerésének formáit is.

Az újítás a műszaki fejlesztéssel hivatászerűen foglalkozó dolgozók újításainak anyagi elismerése történhet megfelelő mértékű alappéremeléssel, prémiummal, jutalommal, vagy egyéb juttatással. Egyéb juttatás lehet pl. a hasznos eredmény megállapodás szerinti százalékka, vagy a nem közvetlen pénzellegű anyagi juttatások is. Ilyenek: tárgyjutalmak, jutalomüdvözlés, külföldi turista és tanulmányutakra befizetés, lakásépítési hozzájárulás stb. A műszaki fejlesztéssel hivatászerűen foglalkozók, a munkakörülmények javítására vonatkozó javaslatok anyagi elismerési módja az újítási díj, de megállapodhatnak a szakvezetővel egyéb formában történő díjazásban is.

Az egyéb újítók (tehát a műszaki fejlesztéssel hivatászerűen foglalkozóknak kivülieknek) kisebb jelentőségű, de munkaköri kötelességüket meghaladó újítási tevékenységükért újítási díjra van igényük. Külön megállapodás alapján azonban részesülhetnek más juttatásban is, az elbírálásra jogosult vezető és újító közös meg egyezése alapján.

Amennyiben az egyéb újítók a munkaköri feladatokon belül jelentős alkotói tevékenységet fejtenek ki, annak elismerése csak alappéremelés, prémium, jutalom vagy egyéb juttatás alapján történhet.

Kik tartoznak a hivatásos műszaki fejlesztők körébe? Általában a Vezérigazgatóságnál, postavezérigazgatóknál és központi hivataloknál, tervező- és kísérleti intézeteknél a vezető állású dolgozók, ideértve a fejlesztési osztályok fejlesztési munkakörben foglalkoztatott dolgozóit, a kutatókat, tervezőket, fejlesztőket, gazdasági tanácsadókat, főmunkatársakat, továbbá a kiemelt fizetésben részesülőket.

A tervezet részletesen szabályozza, hogy a kísérleti és hasznosítási szerződések kötésénél mire kell figyelemmel lenni. Továbbá hogyan történjen az újítási javaslatok bejelentése, nyilvántartása, kezelése, az újítások elbírálása a költségek térítése, jogviták esetén milyen orvoslási lehetőségek vannak.

Szállasi Gyula

Ahol 75 dolgozó nagyobb gondot okoz, mint 1500

Mintegy 1500-an dolgoznak a Posta Központi Járótelepén. Nehéz lenne felsorolni, hányféle szakma képviselheti magát forgácsoló szakmunkásoktól kezdve autózserelőig. Am az ezerötzöt együtt sem okoz annyira gondot az üzem vezetőinek társadalmi fórumának, mint a 143 főnyi létszámú II. üzemszék.

Bár 113-an lennének — mondja Somogyvári János főmérnök. — De mindössze 75-en dolgoznak. Az állandó létszámláhiány miatt az első negyedében 2,5 millió forint termelési érték volt a hiány a fontos termékből. A II. üzemszék készíti ugyanis az akkumulátorokat. Nincs ak a postának, hanem más vállalatoknak is. Az akkumulátor alapanyaga az ólom. És alighanem ez a tény ludas abban, hogy nem képesek a létszámot feltölteni.

Az ólom ugyanis nem vonzza az embereket. Jóllehet a telepen nagy erőfeszítések árán igyekeznek megteremteni az egészséges munkakörülményeket. A folyamatokat, amennyire csak lehetséges, — automatizálták, így a golyóöntést; a fényes, nehéz ezüstös golyócskákat — önkoptatás útján, viz alatt — zártrendszerű malom őrli porrá. (A helyiségben nem tartózkodhat ember.) A porrá őrölt ólomból a gép masszát készít. A régi eljárásnál összehasonlíthatatlanul modernebb ez.

A gép ugyan modern — magyarázza Kocsis Károly szakszervezeti munkavédelmi felelős, — de kiszolgálása, az anyag betáplálása kézi erővel megy. Tehát még főkeletesteni kell, amint azt az üzembehelyezési eljárásnál is rögzítették.

Az akkumulátor szerelőben a kis üzemhez képest hatalmas elszívóberendezés működik.

Jelenleg nincs ennél jobb a szakmában, de az országban sem — véli Garamszegi Béla üzemszékvezető. — Eleinte ugyan sok gondunk volt vele, de most már jó. Elszívó hatása — 0,5 — megfelelő. Ha erősebben működik, huzat-érzetet kelt.

Egyik nagy gondunk a kézműos — hangzik Pinter József üzemszékvezetői osztályvezető meglepő kijelentése. — Az ólommal dolgozó munkásnak előírás szerint meg kell mosni a kezét. Az ólom-

Ezért rendszeresítettünk műhelyenként egy-egy gázbojlerit. De ha elromlik, egy-két napra megáll a tudományunk, illetve a melegvíz. A gázművek nem hajlandó tartalék berendezést adni.

Valóban nagy gond ez. A kézműosok létfontosságú óvintézkedés az ólommal dolgozóknál.

Olyannyira, hogy enélkül még rágyújtani sem szabad — járművezető Juhász László, a Járótelep biztonsági megbízottja. — A szabály megszegésért fegyelmi büntetés jár. Mégis megszegik. Az ólomrészstatistikájára — az idei első negyedévi 13 megbetegedés — legalábbis emről árulkodik.

Az emberek viszont nem árulkodnak, és ez a baj. Pontosan: ők jobban is vizsgálhatnának egymásra, és a szabályok megsértését saját, illetve társuk érdekében jelenthetnék — vélik az üzem vezetői. Így aligha fordulhatott volna elő, hogy az egyik anyagmozgató ittasan bement a szartóba — a legveszélyesebb helyre — két órára aludni.

„Le is ölösödött!” ahogyan itt mondják. Már egy hónapja betegállományban van. S be nyugtázta kártyáját.

Ezért nem fizethetünk — érvel a biztonsági megbízott, — hiszen a munkás magartatása idézte elő a bajt.

A munkás magartatása is! De a fegyvellemel szintén baj lehet ott, ahol kis létszám ellenére két órán keresztül nem tűnik fel egy ember távolléte.

Az alapvető gondunk, — folytatja a gondolatmenetet a főmérnök, — hogy sok az adminisztratív intézkedés. Ha az kialakulna, hogy minden embernek belülről sugallt szükséglete: vigyáznia magára, társára. A törzsgárdánál egyébként így is van, de éppen az említett létszámláhiány miatt sok nálunk az átjáró ember. Velük van baj főként.

Alighanem ezért írták elő: aki nem megy a havonta esedékes szűrővizsgálatra, másnap nem jöhet be a telepre... Az orvos által előírt gyógyszerrel tanu előtt kell bevenni... A védőitelt a helyszínen kell elfogasztani... Kezet, fogat mosni kötelező, aki elmulasztja, fegyelmit kap... a hatóság munkaidőt egy másodpercenként sem szabad megoldani. Mindezt ellenőrzik. Az ólom-

ártalom mégsem kevesebb, inkább több, mint tavaly. A szinte dráki rendszabályok ellenére is.

Igaza lehet a főmérnöknek. Kizárólag adminisztratív úton nem is lehet megszüntetni. Nincs az a fegyelmi szankció, amely kizárná, hogy a tudatlan ember titokban, ha másutt nem — a WC-ben — rágyújtson kézműos nélkül!

Felvilágosítás, szívós egészségügyi felvilágosítás kell! Erdekés, rövid, közzétehető előadások és személyes, az egyénhez szóló beszélgetések.

Lukács Mária

Az új gazdasági mechanizmus gyakorlata

Ez a címe a Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó nemrégén megkezdett sorozatának, amelynek legújabb könyve, Buda-Pongrácz: Személyi jövedelmek, anyagi érdekelttség, munkaerő-gazdálkodás. Az olvasó választ kap arra, milyen összefüggés van a nyereség és a dolgozók személyi jövedelme között? Hogyan hatnak a különböző gazdasági ösztönzők a bérszint alakulására? Hogyan képződik és miképpen használható fel a részesedési alap? Az életszínvonal emelése, a távlati tervekben kitűzött célok megvalósítása — elsősorban, attól függ, hogy a dolgozók és a gazdasági vezetők milyen alaposan ismerik a gazdasági szabályozó hatását, a nyereség és az anyagi érdekelttség alakulása közötti összefüggéseket.

Kovács János: Szakképzés és népgazdaság szintén aktuális kérdést vet fel. A hazai szakirodalomban ez az első könyv, amelynek kizárólagos tárgya a közgazdasági kategóriák és a szakemberképzés közötti összefüggés elemzése.

Kampis Antal: A magyar művészet a XIX. századig című könyve végigvezet a magyar építészet, festészet, szobrászat és iparművészet főbb álmomáin, bemutatja a kiemelkedő eredményeket. Erdekészítő módon ágyazza bele a művészeti irányok és az egyes művészek fejlődésének történetét a korabeli társadalmi tudományos igényű rajzába.